

Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ

Государственные нормативы
в области архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**БАЛАЛАР МЕН ЖАСӨСПІРІМДЕРДІҢ
ЖАППАЙ ДЕМ АЛУ МЕКЕМЕЛЕРІ**

**УЧРЕЖДЕНИЯ МАССОВОГО ОТДЫХА
ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ**

ҚР ҚН 3.02-16-2014*
СН РК 3.02-16-2014*

Ресми басылым
Издание официальное

Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі
Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері
комитеті

Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства промышленности и строительства
Республики Казахстан

Астана 2024

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД» ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы «29» желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан от «29» декабря 2014 года № 156-НҚ

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2019 жылғы 4 маусымдағы №121-НҚ бұйрығына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді.

ҚР ӨҚМ Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2024 жылғы 20 қарашадағы № 21-05-21/2846-И хатына сәйкес «Кіріспеге», 2-бөлімге, 1.3, 5.1.1, 5.1.8, 5.3.1, 5.5.1.8, 5.8.1 тармақтарға (мемлекеттік тілде) және «Кіріспеге», 2-бөлімге, 1.3, 5.1.1, 5.1.8, 5.3.1, 5.8.1 (орыс тілде) редакциялық түзетулер енгізілді.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 4 июня 2019 года №121-НҚ.

В «Введение», раздел 2, пункты 1.3, 5.1.1, 5.1.8, 5.3.1, 5.5.1.8, 5.8.1 (на государственном языке) и в «Введение», раздел 2, пункты 1.3, 5.1.1, 5.1.8, 5.3.1, 5.8.1 (на русском языке) внесены редакционные правки в соответствии с письмом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства МПС РК от 20.11.2024 года № 21-05-21/2846-И.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	V
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР.....	3
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты	3
4.2 Функционалдық талаптар	3
5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	4
5.1 Негізгі ережелер.....	4
5.2 Ғимараттың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар	5
5.3 Өрт қауіпсіздігі бойынша талаптар	6
5.4 Пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар	7
5.4.1 Қала құрылысы шешімдері.....	7
5.4.1.1 Жалпы жоспарлық шешімдер	7
5.4.1.2 Оқушылар сарайының, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станциялары аумағының жоспарлау шешімдері	8
5.4.1.3 Лагерьлер учаскесінің жоспарлық шешімдері.....	8
5.5 Оқушылар сарайының, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станцияларының сәулет-жоспарлау шешімдері.....	9
5.5.1 Оқушылар сарайы, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станцияларының ғимараттарын жобалауға қойылатын жалпы параметрлер	9
5.5.2 Ғимараттар құрылымы, үй-жайлардың функционалдық-жоспарлау топтары мен олардың аумақпен өзара байланысы.....	10
5.5.3 Клуб-үйірмелік үй-жайлар.....	11
5.5.4 Көпшілік жұмыстарға арналған үй-жайлар.....	11
5.5.5 Дене шынықтыру-спорт жаттығуларына арналған үй-жайлар	12
5.5.6 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы және қызмет көрсету үй-жайлары	13
5.5.7 Оқушылар сарайы, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станциялары мекемелерінің үй-жайлары.....	13
5.6 Лагерьлердің сәулет-жоспарлау шешімдері	14
5.6.1 Лагерьлерді жобалауға қойылатын жалпы параметрлер	14
5.6.2 Тұратын үй-жайлар.....	15
5.6.3 Тамақтану үй-жайлары.....	15
5.6.4 Мәдени-көпшілік мақсаттағы үй-жайлар	15
5.6.5 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы үй-жайлар	16
5.6.6 Медициналық үй-жайлар	16
5.6.7 Лагерьдің профилі бойынша мамандандырылған құрылыстар мен алаңдар.....	17
5.7 Инженерлік жүйелер мен желілер	17

ҚР ҚН 3.02-16-2014*

5.7.1 Жылыту және желдету	17
5.7.2 Сумен қамту және канализация	18
5.7.3 Жасанды жарықтандыру	19
5.7.4 Электрмен қамту және әлсіз тоқты құрылғылар	19
5.8 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету бойынша талаптар	20
5.9 Қоршаған ортаны қорғау бойынша талаптар	20
6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ БОЙЫНША ТАЛАПТАР.....	21
6.1 Энергия тұтынуды азайту бойынша талаптар	21
6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	21

КІРІСПЕ

Осы құжат нормалаудың параметрлік әдісіне Қазақстан Республикасының құрылыс саласындағы нормативтік базаны реформалау шегінде сәйкес әзірленді.

Осы құрылыс нормасында:

- нормативтік талаптардың мақсаты;
- функционалдық талаптар;
- жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар бар.

Осы «Балалардың және жасөспірімдердің көпшілік дем алу мекемелері» құрылыс нормалары «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына кіретін нормативтік құжаттардың бірі болып табылады және құрылыс саласындағы техникалық кедергілерді жоюға бағытталған.

Осы құрылыс нормалары Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер талаптарына сәйкес әзірленді.

Осы құрылыс нормаларының талаптарын орындау параметрлері мен қолайлы шешімдер ҚР ЕЖ 3.02-116 келтірілген.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

БАЛАЛАР МЕН ЖАСӨСПІРІМДЕРДІҢ ЖАППАЙ ДЕМАЛУ МЕКЕМЕЛЕРІ

УЧРЕЖДЕНИЯ МАССОВОГО ОТДЫХА ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы құрылыс нормалары балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің жер теліміне, көлемдік-жоспарлық шешімдеріне және инженерлік қамтамасыз етілуіне қойылатын талаптарды белгілейді.

1.2 Құрылыс нормалары балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің, оқушылар сарайының құрылыстары мен үй-жайларын, жас техниктер, жас табиғат зерттеушілер және жас саяхатшылар станцияларын, балалар клубтары мен мектептерді, лагерьлерді, сондай-ақ спорт мектептерін және т. б. объектілерді жобалауға, салуға, реконструкциялауға, пайдалануға таратылады.

1.3 Осы құрылыс нормаларының талаптары спорттық-ойын-сауық және спорттық-демонстрациялық залдарды, мұз айдындарын, бассейндерді, оның ішінде көрермендерге арналған орындарды жобалауға қолданылмайды.

2* НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжаттар қажет:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 6 мамырдағы № 305 қаулысымен бекітілген Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптар.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 9 шілдедегі № ҚР ДСМ-59 бұйрығымен бекітілген «Мектепке дейінгі ұйымдарға және сәбилер үйлеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы № ҚР ДСМ-76 бұйрығымен бекітілген «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 10 тамыздағы № ҚР ДСМ-78 бұйрығымен бекітілген «Балалардың сауықтыру және санаторий объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары.

ҚР ҚН 3.02-16-2014*

Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2023 жылғы 9 маусымдағы № 435 бұйрығымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті.

ҚР ҚН 1.02-02-2023 Құрылысқа арналған инженерлік іздеулер. Сейсмикалық шағын аймақтандыру. Жалпы ережелер.

ҚР ҚН 2.02-02-2023 Ғимараттар мен имараттардың өрт автоматикасы.

ҚР ҚН 2.04-01-2011 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ҚН 3.02-11-2011 Жалпы білім беру мекемелері.

ҚР ҚН 3.02-18-2013 Жабық спорт залдары.

ҚР ҚН 3.06-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың қимылы шектеулі топтар үшін қолжетімділігі.

ҚР ҚН 4.01-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың ішкі су құбыры және кәрізі.

ҚР ҚН 4.02-01-2011 Ауаны жылыту, желдету және кондиционерлеу.

ҚР ҚН 4.04-07-2023 Электр-техникалық құрылғылар.

Ескертпе - Осы мемлекеттік нормативті пайдаланған кезде «Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен нормативтік техникалық құжаттар тізбесі», «ҚР Ұлттық стандарттары мен ұлттық техникалық-экономикалық ақпарат жіктеуіштерінің каталогы» және «Мемлекетаралық стандарттар каталогы» ақпараттық каталогтары бойынша жыл сайын жасалатын анықтамалық құжаттардың қолданылуын ағымдағы жылғы жағдай бойынша және ай сайын шығарылатын тиісті ақпараттық бюллетеньдерге - ағымдағы жылы жарияланған стандарттардың журналдары мен ақпараттық көрсеткіштері бойынша тексерген орынды. Егер сілтемелік құжат ауыстырылған (өзгертілген) болса, онда осы нормативті пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) стандартты басшылыққа алған жөн, егер сілтемелік құжат ауыстырусыз жойылған болса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.08.2019 жс. №121-НҚ бұйрық).*

3* ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құрылыс нормаларында тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер қолданылады: *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.08.2019 жс. №121-НҚ бұйрық)*

3.1 Балалар (бала): Он сегіз жасқа толмаған (кәмелетке толмаған) тұлға.

3.2 Жасөспірім: Бала жастан жастық шаққа ауысатын бозбалалар немесе қыздар (12-14 бастап 15-17 жасқа дейін).

3.3 Диспетчер бөлмесі: Басқару органдары, байланыс құралдары, сырт көзбен бақылау және дабыл беру құрылғылары бар, диспетчерлік пульт орналасқан арнайы бөлме.

3.4 Жыл бойы жұмыс істейтін лагерь: Құрамында барлық маусымда қолданылатын үй-жайлар бар еңбек және демалыс лагері.

3.5 Кордодром: Кордтың көмегімен басқарылатын авиамодельдер сыналатын арнайы алаң.

3.6 Мекемелердің функционалдық-типологиялық құрылымы: Осы мекеменің жұмысын ұйымдастыру принциптеріне сай келетін үй-жайлардың топтастырылуы.

3.7 **Мектептен тыс қызмет:** Оқушылардың сабақтан тыс уақытта мектептен тыс мекемелерде жүзеге асыратын қызметі.

3.8 **Обсерватория:** Астрономиялық, геофизикалық және метеорологиялық зерттеулер жүргізуге арналған арнаулы мекеме (үй-жай).

3.9 **Ойын бөлмесі:** Үстел үстінде ойналатын ойындарға арналған бөлме.

3.10 **Оқудан тыс қызмет:** Жалпы білім беру мектептерінде оқитын оқушылардың оқудан тыс уақыттағы бүкіл қызметі сыныптан тыс және мектептен тыс болып бөлінеді.

3.11 **Пандус:** Ішкі, сондай-ақ ғимараттан тыс тік хабарлама үшін еңіс жазықтық.

3.12 **Сыныптан тыс қызмет:** Оқушылардың мектеп ғимаратының қабырғасында, сабақтан тыс уақытта жүзеге асыратын қызметі.

3.13 **Үй-жайлардың функционалдық-жоспарлау тобы (блок):** Клуб-үйірме жұмысының саласын анықтауға арналған үй-жайлар тобы.

3.14 **Функционалдық-жоспарлау бірлігі:** Қызметтің бір бағытына арналған үй-жайлар.

4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты

Нормативтік талаптардың мақсаты – балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалау мен салу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету, демалу, сауығу, тұру (келу), тамақтану, жұмыс істеу үшін жағдай жасау, өрт, санитарлық-гигиеналық, эргономикалық талаптарды, қоршаған ортаны қорғау, энергия тұтынуды азайту мен табиғи ресурстарды тиімді пайдалану бойынша шараларды сақтай отырып, балалар мен қызметкерлердің өмірі мен денсаулығына залал келтірудің ықтимал қолайсыз тәуекелдігіне жол бермей, конструкциялардың сенімділігі мен орнықтылығын ескере отырып, медициналық және әкімшілік-тұрмыстық қызмет көрсету.

4.2 Функционалдық талаптар

4.2.1 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің ғимараты ғимараттың конструкциясы мен бөлшектерінің олардың белгіленген қызмет ету мерзімінің бойында берілген сапаны сақтайтындай жобалануы тиіс.

4.2.2 Негізгі және көтергіш конструкциялар үстемелер мен әсер етулерді, оның ішінде климаттық, геологиялық, сондай-ақ ғимараттың ішкі ортасының ерекшеліктерін ескере отырып, болжамдық әсерлер тіркесіміне төзімді болуы тиіс.

4.2.3 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету адамдарды өрттің шығу кезінде қауіпсіз жерге дер кезінде және кедергісіз көшіру, құрылыс конструкцияларын өрттен қорғау мен өрттің таралуын болдырмау бойынша шаралар кешенін қарастыруы тиіс.

4.2.4 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалау және олардың құрылысы кезінде өрт ошағын ерте анықтау, адамдарға хабарлау және өртті аса қысқа мерзім ішінде жою жөніндегі шаралар ескерілуі тиіс.

4.2.5 Мекемелердің көлемдік-жоспарлық және конструктивтік шешімдері оның бағытына, қажетті құрамы мен жекелеген үй-жайлар параметрлеріне сәйкес келуі тиіс және балалардың, жасөспірімдер мен қызметкерлердің келуі немесе басқа да қызметтер үшін қауіпсіз әрі қолайлы жағдайлар қарастыруға тиіс.

4.2.6 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің ғимаратын жобалау кезінде үй-жайлар микроклиматын (температурасын, жол берілген шу деңгейін, ылғалдылығын, үй-жайлардағы ауаның қозғалу жылдамдығын, жарықтандырылуы мен инсоляциясын) қамтамасыз ету және ғимараттың мақсатына сәйкес арнайы үй-жайлар мен қондырғылардың болуы жөніндегі кешенді шаралар ескерілуге тиіс.

4.2.7 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалау, салу және пайдалану кезінде табиғи ландшафты барынша сақтау арқылы әуе және су бассейнінің ластануын болдырмайтын адамдар өмірінің санитарлық-гигиеналық жағдайларына жауап беретін экологиялық талаптарды сақтауды қамтамасыз ету қажет.

4.2.8 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің ғимараты мен іргелес аумағын халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті ескере отырып жобалау қажет.

4.2.9 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін салу және пайдалану кезінде қоршаған ортаны қорғау, энергия тұтынуды азайту және табиғи ресурстарды тиімді пайдалану қамтамасыз етілуі тиіс.

4.2.10 Балалар мен жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалау кезеңінде объектінің Қазақстан Республикасының террористік тұрғыдан осал объектілерінің тізбесіне қатыстылығын анықтау және Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалу жүйесіне қойылатын талаптарға сәйкес объектінің терроризмге қарсы қорғалуының тиісті жүйесін құру үшін шаралар қабылдау қажет. *(Толықтырылды – ҚТҮКШК 06.08.2019 ж. №121-НҚ бұйрық).*

5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Негізгі ережелер

5.1.1 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің, «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар», «Мектепке дейінгі ұйымдарға және сәбилер үйлеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар», «Балалардың сауықтыру және санаторий объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелерінің және жобалауға, құрылыс пен пайдалануға қойылатын талаптарды белгілейтін басқа да нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.1.2 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелері мынадай түрлерге бөлінеді:

а) оқушылар сарайы (балалар және жасөспірімдер шығармашылық үйлері, орталықтары мен кешендері және т. б.);

б) жас табиғат зерттеушілер станциясы (балалар экологиялық орталықтары, биологиялық орталықтар, экобиоорталықтар);

в) жас техниктер станциясы (балалар және жасөспірімдер техникалық шығармашылығының орталықтары мен мектептері);

г) жас саяхатшылар станциясы (балалар және жасөспірімдер туризмі орталықтары);

д) балалар аула және балалардың әскери-патриоттық клубы (басқа да клубтық бос уақыттық ұйымдар);

е) балалар көркемөнер мектептері (балалар музыка, көркемөнер, балалар көркемөнер және басқа да көркемдік-эстетикалық бағыттағы мектептер);

ж) балалар сауықтыру лагерьлері (орталықтар, кешендер, қала сыртындағы сауықтыру лагерьлері мен күндізгі, шатырлы, киіз үйлі және басқа да лагерьлер);

к) балалар және жасөспірімдер спорт мектебі;

л) балалар және жасөспірімдердің олимпиадалық резервтегі мамандандырылған мектебі;

м) балалар қызығушылықтары мен қызмет бағытындағы басқа да ұйымдар;

н) балаларға арналған қосымша білім берудің оқу-әдістемелік орталығы.

Ескертпе - Оқу-әдістемелік орталықтар республикалық, облыстық және аудандық болуы мүмкін. Ғылыми-практикалық орталықтар республикалық және облыстық болуы мүмкін.

5.1.3 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалау функционалдық мақсатқа негізделуі тиіс.

5.1.4 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін сейсмикалық аймақта жобалаған және инженерлік іздестірулер жүргізген кезде ҚР ҚН 1.02-02 және ғимараттарды сейсмикалық аудандарда жобалау қауіпсіздігін қамтамасыз ететін қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарын орындау міндетті.

5.1.5 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалау кезінде құрылыс шарттарының аймақтық және өңірлік талаптары, негізгі және қосалқы ғимараттар мен құрылыстардың ерекшеліктері, құрамы мен саны есепке алынуға тиіс.

5.1.6 Мектептен тыс мекемелер желісін жобалау кезінде демографиялық жағдайлар есептелінуге тиіс.

5.1.7 Оқушылар үйін жобалау кезінде үлгілік жобаларды әзірлеу тәжірибесін пайдалану қажет, оқушылар сарайында жергілікті шартпен анықталған үй-жайлардың дербес құрамы болуға тиіс.

5.1.8 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің, сондай-ақ ғимараттарға немесе құрылыстарға байланысты қауіпсіздік жобалау (зерттеуді қоса алғанда), салу, пайдалану және кәдеге жарату барысын «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентіне сәйкес қамтамасыз ету керек.

5.2 Ғимараттың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.2.1 Жүктемелердің нормативтік мәндері, жүктемелердің немесе оларға тиісті күштердің есепке алынатын қолайсыз үйлесім, конструкциялардың иілуі мен жылжуының шекті мәндері, сондай-ақ жүктемелер бойынша сенімділік коэффициентінің мәні қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес қабылдануға тиіс.

5.2.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету үшін ғимараттар мен олардың жекелеген элементтерінің беріктігін, орнықтылығы мен кеңістіктік өзгеріссіздігін қамтамасыз ететін конструктивтік сызбалар қарастырылуға тиіс.

5.2.3 Ғимараттардың іргетасы мен көтергіш конструкциялары оның құрылысы кезінде және пайдаланудың есеп айырысу жағдайында мына мүмкіндіктер орын алмайтындай жобалануы және салынуы тиіс:

а) ғимаратты пайдалануды тоқтату қажеттілігіне алып келетін конструкциялардың қирауы мен бүлінуі;

б) конструкциялар мен ғимараттарда деформациялардың және сызаттардың пайда болу салдарынан болған пайдаланушылық қасиеттерінің нашарлауына жол бермеу.

5.2.4 Көтергіш конструкциялардың механикалық қауіпсіздік бойынша талаптарға сәйкестігі бүкіл жобаланатын көтергіш конструкция мен оның элементтерін, кестелік немесе тәжірибелі деректерді ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету мақсатында қолдану арқылы талдау негізінде іске асырылуға тиіс.

5.2.5 Мекемелерді жобалау кезінде, оларға жүйелі техникалық қызмет көрсету және ғимаратты пайдалану мен оны жөндеу ережелерінің сақталу жағдайында, беріктігі мен орнықтылығының сақталуы ескерілуге тиіс.

5.2.6 Ғимараттарды сейсмикалық әсерге, өңдеуге, отыруға және аяздан ісінуді қоса алғанда, топырақтың басқа да жылжуынаа ұшыраған күрделі геологиялық жағдайдағы ауданда салған кезде, инженерлік желілер бойынша нормативтік-техникалық құжаттарда белгіленген талаптарды сақтау керек.

5.2.7 Конструкциялар, бөлшектер мен әрлеу материалдары ылғалдың, төмен және жоғары температураның, агрессивті орта мен басқа да қолайсыз факторлардың ықтимал әсеріне төзімді материалдардан орындалуға тиіс.

5.3 Өрт қауіпсіздігі бойынша талаптар

5.3.1 Ғимараттың өрт қауіпсіздігі мен көлемдік-жоспарлық шешімдері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің талаптарына, ҚР ҚН 2.02-02 мен өрт қауіпсіздігі жөніндегі басқа қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес болуға тиіс.

5.3.2 Оқушылар, жас техниктер станциялары және жас табиғат зерттеушілер станцияларының ғимараттарындағы үй-жайлар ҚР ҚН 2.02-02 талаптары мен қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес автоматты өрт сигнализациясымен жабдықталуға тиіс.

5.3.3 Лагерьдің аумағы өртке қарсы бақылаудың жергілікті органдары белгілеген

нысан бойынша өртке қарсы қалқандармен, құралдармен және құрал-жабдықтармен қамтамасыз етіледі.

5.3.4 Ғимараттың барлық өткелдері, эвакуациялау жолдары мен ғимараттан шығу жолдары бос болуы тиіс. Қауіпсіз жерге эвакуациялау жолдары шашыраңқы орналастырылуға тиіс.

5.3.5 Газ тәрізді және сұйық отындағы жылыту пештерін пайдаланған кезде жарылыс қауіпті жағдайды болдырмау үшін технологиялық жобалау кезінде қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарын қатаң сақтау қажет.

5.3.6 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін мыналар қарастырылуға тиіс:

а) жобаланатын ғимарат немесе құрылыстан жақын жердегі ғимарат пен құрылыс арасындағы өртке қарсы алшақтық немесе ара қашықтық;

б) адамдарды эвакуациялау жолдарында жанбайтын немесе жануы қиын құрылыс материалдарын пайдалану;

в) адамдарды, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі топтарды эвакуациялау қауіпсіздігі;

г) эвакуациялау жолының ең төменгі қашықтығы;

д) өртті анықтау, өрттің шыққаны туралы хабар беру және адамдарды эвакуациялауды басқару жүйесі (оның ішінде халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарын);

е) автоматты өрт сөндіру;

ж) түтінге қарсы қорғаныс;

к) эвакуациялау жолдарының қажетті мөлшері, қолайлы орналасуы мен қауіпсіз габариттері;

л) өрт сөндіру техникасының өту және келу мүмкіндігі, өрт сөндіру күзеті бөлімшесінің қауіпсіз еркін кіруі мен өрт сөндіру құралдарын өрт ошағына жеткізу;

м) өртке қарсы сыртқы және ішкі сумен жабдықтау.

5.4 Пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.4.1 Қала құрылысы шешімдері

5.4.1.1 Жалпы жоспарлық шешімдер

5.4.1.1.1 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін салуға арналған учаскені таңдау кезінде ауданның санитарлық-гигиеналық жағдайлары, эпидемиологиялық және физика-геологиялық сипаттамалары ескерілуге тиіс.

5.4.1.1.2 Мектептен тыс мекемелерді орналастырудың санитарлық-гигиеналық шарттары ҚР ҚН 3.02-11 сәйкес мектеп ғимараттарына қойылатын талаптарды қанағаттандыруға тиіс.

5.4.1.1.3 Балалардың және жасөспірімдер жаппай демалу мекемелерінің барлық үй-жайларының көлемдік-жоспарлық шешімдерін келесі топтарға бөлу қажет:

а) қабылдау және әкімшілік;

б) жатын, тамақтандыру бөлмесі, мәдени-бұқаралық қызмет көрсету және

шаруашылық.

5.4.1.1.4 Аумақта тікенекті бұталарды, ұсақ дән беретін, улы және балалардың аллергиясын тудыратын жемісті жасыл желектерді (ағаштарды, бұталарды) отырғызуға жол берілмейді.

5.4.1.1.5 Балалар орналасқан үй-жайлардағы табиғи жарықтандырудың негізгі жарық ағынының бағыты бүйірлік болуға тиіс.

5.4.1.1.6 Инсоляция мен күннен қорғауға арналған талаптарды үй-жайларды жарықтың беттері бойынша бағдарлау, сондай-ақ конструктивтік және жоспарлау сипатындағы шаралар арқылы қамтамасыз еткен жөн.

5.4.1.1.7 Реттелетін күннен қорғайтын құралдардың конструкциясы бастапқы қалпында терезе жақтауының жарыққа белсенді аумағын азайтуға және үй-жайлардың табиғи жарықтандыру коэффициентінің нормаланған көлемін төмендетуге тиіс емес.

5.4.1.1.8 Мекемелердің жер телімінде жаңбыр және еріген қар суын бұрып жіберу қарастырылуы тиіс.

5.4.1.2 Оқушылар сарайының, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станциялары аумағының жоспарлау шешімдері

5.4.1.2.1 Дене шынықтыру-спорттық жаттығулар алаңын спорттық блоктың үй-жайларының топтарына жақын етіп орналастырып, әскери-спорттық және дене тәрбиесі-спорттық жаттығулар алаңқайларына бөлу қажет.

5.4.1.2.2 Оқушылардың жас мөлшеріне байланысты барлық топтардың қолжетімділігі үшін және оларды оқудан тыс қызметпен біркелкі қамту мақсатында оқушылар үйлерін (сарайларын) қызмет көрсетілетін аумақ орталығында, қалалық көлік аялдамаларынан қауіпсіз әрі қолайлы жерлерде орналастыру қажет.

5.4.1.2.3 Жас техниктер және жас табиғат зерттеушілер станцияларын оқуларды ұйымдастыруға қолайлы ауданда орналастырған жөн.

5.4.1.2.4 Оқушылар сарайлары аумағының ауданы мен пішіні шерулер мен салтанатты сапқа тұруларды өткізу және орналастыру үшін, үйірме жұмыстары (техникалық шығармашылық, жас табиғат зерттеушілер, әскери және дене шынықтыру-спорттық жаттығулар) үшін қажетті құрылыстар мен алаңдар және оқушылардың жас мөлшеріне байланысты түрлі топтардың бос уақыт пен ойын-сауықтар өткізу үшін қажетті алаңмен қамтамасыз етуге тиіс.

5.4.1.2.5 Жас табиғат зерттеушілер ғимаратын жеке аумақта орналастырған жөн.

5.4.1.2.6 Көшетханалар мен жылыжайлар желдің әсерінен оқшауланған аумақта орналастырылуға тиіс.

5.4.1.2.7 Географиялық алаң оқу-тәжірибелік аумақта орналастырылуға тиіс.

5.4.1.3 Лагерьлер учаскесінің жоспарлық шешімдері

5.4.1.3.1 Лагерьдің құрылысы үшін жер телімін беру, ғимараттарды (жеке үй-жайларды) пайдалануға беру, мекеменің жобалық қуаттылығын көбейту немесе оның

мақсатының өзгеруі Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен органдармен және мекемелермен келісуге жатады.

5.4.1.3.2 Реконструкциялауға, оның ішінде жаңғыртуға, қуаттылықты кеңейту немесе ұлғайту жүзеге асырылатын күрделі жөндеуге жобалық құжаттама, сондай-ақ денсаулық үшін әлеуетті қауіп тудыруы ықтимал балаларды тамақтандыруды, тәрбие процесін, тұруын ұйымдастыруға байланысты қызметтер мемлекеттік санитарлық-гигиеналық сараптамаға жатады.

5.4.1.3.3 Қала сыртындағы лагерьлер кәсіпорындары, құрылыстар мен басқа да объектілер, санитарлық алшақтықтар, гараждар мен автотұрақтар, автокөлік желілері, темір жол көлігінің объектілері әуе көлігінің ұшу және қону бағытының санитарлық-қорғаныс аумағынан тыс орналастырылуға тиіс. Өндірістік, коммуналдық және шаруашылық ұйымдар мен сауықтыру мекемелерінің арасындағы арақашықтық қалалық, кенттік және ауылдық елді мекендерді жобалау мен оларды салуға қойылатын талаптарға сәйкес қабылданады. Аумақ арқылы қалалық (ауылдық) мақсаттағы магистралдық инженерлік коммуникациялар – сумен қамтамасыз ету, канализация жүйесі, жылумен қамтамасыз ету және электр энергиясымен қамтамасыз ету өтпелі болмауы тиіс.

5.4.1.3.4 Лагерьдің балалардың демалуы мен сауығуына қолайлы жағдай туғызатын, дербес жер телімі болуға тиіс.

5.4.1.3.5 Лагерьді жел бағытын есепке ала отырып, шу көздері мен атмосфералық ауаның ластануынан жел жақ бетке, ластану көздеріне қарағанда, су қоймасының ағынынан жоғары орналастыру қажет.

5.4.1.3.6 Лагерь құрылысына арналған жер телімін таңдау кезінде мыналарға жол берілмейді:

а) лагерьді бұдан бұрын қоқыс тастайтын жер, мал қорымы, қоқыстан тазарту алқаптары және бейіттер үшін пайдаланылған, сондай-ақ топырағы химиялық, бактериялық және т. б. ластанған аумақтарда орналастыруға;

б) лагерь аумағында қалалық (ауылдық) мақсаттағы магистралдық инженерлік коммуникациялар – сумен қамтамасыз ету, канализация жүйесі, жылумен қамтамасыз ету және электр энергиясымен қамтамасыз ету жүйелерін жүргізуге;

в) лагерь аумағында лагерьді ұстауға және оны пайдалануға қатысы жоқ тұрғын үй құрылыстарын, оның ішінде қызметкерлер мен ұйымдар үшін құрылыстар мен құрылымдар орналастыруға;

г) лагерь аумағында үй жануарлары мен үй құстарының болуы мен жайылуына.

5.5 Оқушылар сарайының, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станцияларының сәулет-жоспарлау шешімдері

5.5.1 Оқушылар сарайы, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станцияларының ғимараттарын жобалауға қойылатын жалпы параметрлер

5.5.1.1 Оқушылар сарайы, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станциялары ғимараттарының көлемдік-жоспарлық шешімдерін келесі жағдайларды есепке ала отырып, қабылдаған жөн:

а) мекеме түрі мен ғимарат типінің функционалдық-типологиялық құрылымына қойылатын талаптарды (құрылыстың кезектілігін ескере отырып);

б) конструктивтік шешімдерді;

в) ауданның табиғи-климаттық және құрылыстық жағдайларын;

г) нақты аумақ жағдайларын (жеке немесе эксперименттік құрылыс кезінде);

д) объектінің маңыздылығы мен оның қала құрылысындағы рөлін ескере отырып, сәулеттік-көркемдік айқындығын.

5.5.1.2 Балалар мен жасөспірімдер спорт мектептерінің ғимараттарында мына аймақтар қарастырылады:

а) ойын;

б) жалпы дене тәрбиесі дайындығы;

в) қызмет көрсетуші үй-жайлар топтарымен қоса, спорт түрлері бойынша техникалық және тактикалық дайындық үшін мамандандырылған;

г) мектеп профиліне қарай әкімшілік-шаруашылық және басқа да үй-жайлар.

5.5.1.3 Әрбір мектептен тыс мекеме жеке ғимаратта немесе бірнеше жекелеген ғимараттарда орналастырылуға тиіс.

Көп пәтерлі тұрғын үйлерде орналастырылған объектілердің тұрғын үйдің кіре берісінен бөлек, дербес кіреберіс есігі болуы тиіс.

5.5.1.4 Қызмет көрсетуші үй-жайлардан басқа (жүзетін үлгілерді сынауға арналған бассейндер, моторларды сынауға арналған үй-жайлар, қоймалар, шаруашылық шеберханалар мен жүзу бассейніне қызмет көрсетуші үй-жайлар және т. б.) ғимараттың жер бетіндегі бөлігінде орналастырылуға тиіс.

5.5.1.5 Үйірме үй-жайларының бағыты қоғамдық ғимараттарға арналған нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес қабылданады.

5.5.1.6 Зал үй-жайларының терезе жақтауларын оңтүстікке және оңтүстік-батысқа бағыттау кезінде реттемелі күннен қорғанысты қарастыру қажет (ғимараттар мен үй-жайлардың инсоляциясы бойынша қолданыстағы нормаларға сәйкес).

5.5.1.7 Балалармен жұмыс істеуге арналған барлық үйірме үй-жайларында, сондай-ақ әдістемелік және әкімшілік үй-жайларда ҚР ҚН 2.04-01 сәйкес табиғи жарықтандыру қарастырылуға тиіс.

5.5.1.8 Жертөле қабатында балалардың болуына арналған үй-жайларды, сондай-ақ оқу үй-жайларын орналастыруға жол берілмейді.

5.5.2 Ғимараттар құрылымы, үй-жайлардың функционалдық-жоспарлау топтары мен олардың аумақпен өзара байланысы

5.5.2.1 Мекеменің функционалдық-типологиялық құрылымы ғимараттағы үй-жайлардың функционалдық-жоспарлау топтарына мекеменің осы түрі мен ғимарат түрінің жұмысын ұйымдастыру принципіне сәйкес топталуын қамтамасыз етуге тиіс.

5.5.2.2 Жас техниктер станциясының ғимараты үй-жайлардың келесідей функционалдық-жоспарлау топтарына бөлінуге тиіс:

а) үйірме үй-жайларының тобы төменгі сынып оқушыларына арналған конструктор-өнертапқыштарға, оқушылардың ғылыми қоғамдары мен спорттың техникалық түрлеріне арналған үй-жайлар тобын біріктіреді;

б) ұйымдастыру-бұқаралық бөлім;

в) үй-жайлардың әкімшілік-шаруашылық тобы;

г) гараждар блогы.

5.5.2.3 Спорттың техникалық түріне арналған үй-жайлар тобын гараждар блогымен бірлестіріп, жеке тұрған немесе негізгі ғимаратпен жылы өту жолы арқылы жалғанған ғимарат түрінде жобалаған жөн.

5.5.2.4 Жас техниктер станциясы ғимаратының кешені үй-жайлардың келесі функционалдық-жоспарлау топтарына бөлінуге тиіс:

а) оқу зертханалық блок;

б) нұсқау-әдістемелік және ұйымдастыру-бұқаралық жұмыстар үй-жайларының блогы;

в) аумақтағы павильондар жүйесі (жылыжайлар, мал шаруашылығы павильоны, шаруашылық блогы, профильдік лагерь).

5.5.2.5 Ғимараттар құрылысының жоспарлау шешімдері үй-жайлардың функционалдық-жоспарлау топтарын дербес, сондай-ақ бірлесе пайдалану мүмкіндігін қамтамасыз етуге тиіс.

5.5.2.6 Ғимараттардың жоспарлау және конструктивтік шешімдері көрермен залдары, бұқаралық шаралар залы, ойын залдары мен бұқаралық жұмыстың басқа да үй-жайлары үшін қажетті дыбыс өткізбеуді, сондай-ақ осы үй-жайларды біріктіру мен оларды бірлесе пайдалануды қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.3 Клуб-үйірмелік үй-жайлар

5.5.3.1 Үйірмелік үй-жайларға да жалпы білім беретін мектептердің оқу үй-жайларына қойылатын гигиеналық талаптар қойылуға тиіс.

5.5.3.2 Үй-жайлардың әр тобы клуб-үйірмелік жұмыстардың бағыты (профилі) мен түрлері бойынша ғимаратта көлденеңінен немесе тігінен (іс-әрекеттің әр түрінің функционалдық-технологиялық ерекшелігіне байланысты) мүмкін болатын тығыз байланыстағы функционалдық-жоспарлау бірлігін құруға тиіс.

5.5.3.3 Үй-жайлардың бір функционалдық-жоспарлау тобының немесе соған тектес үйірмелік үй-жайларын (жұмыс сипаты бойынша) холл-көрмелердің ортақ үй-жайларының маңында топтастырған жөн.

5.5.3.4 Зертханаларды (қосалқы бөлмелер) тиісті зертханалармен біріктірген және олармен есік арқылы жапсарлас орналастыру керек.

5.5.3.5 Ауыр станокты жабдықтауы бар шеберханаларда (зертханаларда) жоғары үстемені көтере алатын арнайы едендер болуға тиіс.

5.5.4 Көпшілік жұмыстарға арналған үй-жайлар

5.5.4.1 Көпшілік-әдістемелік жұмыстарға арналған үй-жайлар құрамында бұқаралық шаралар залы, ойын залы (үстел үсті ойындары залы), қоғамдық-саяси және тарихи-өлкетану мұражайлары мен көрмелері, көркемөнер мен ғылыми-техникалық шығармашылық көрмелері, қызмет көрсету үй-жайлары қосылған, көрермен залының үй-жай топтары мен кино-дәрісханалық зал бар.

5.5.4.2 Көрермендер залы, сахна және сахна мен залға техникалық қызмет көрсету үй-жайларын нормативтік құжаттар талаптарын есепке ала отырып жобалау керек.

5.5.4.3 Көрермендер залының көлемдік-кеңістіктік шешімдері барлық шаралардың көрінетіндей нормативтік шарттарды қамтамасыз етуге және залдың акустикасы үшін қолайлы болуға тиіс.

5.5.4.4 Сахна планшетіне шығу жолдарын қарастыру қажет.

5.5.4.5 Сахнаға қызмет көрсететін үй-жайлар әртіс үй-жайы ретінде пайдаланылатын сахналық шығармашылыққа арналған үйірмелік үй-жайлармен қолайлы байланыста болуға тиіс.

5.5.4.6 Көрмелер мен мұражайлар үй-жайлары бұқаралық жұмыстар тобының құрамына кіретін функционалдық-жоспарлау топтарының үй-жайларын құрауға тиіс.

5.5.4.7 Кинодәрісханалық залды өткізілетін шаралар тақырыбы бойынша мерзімдік көрмелерді өткізуге болатын шығармашылық көрмелер үй-жайларымен топтастыру керек.

Кинодәрісханалық залдың бұқаралық-әдістемелік жұмыстардың ғана емес, сонымен қатар клуб-үйірмелік үй-жайлармен байланысын қарастыру қажет.

5.5.4.8 Мәжіліс залының үй-жайын мектеп ғимаратының мәжіліс залының үй-жайына ұқсас етіп жобалау керек.

5.5.4.9 Оқушылар сарайының көрермендер залында қосымша балалар санын отырғызуға мүмкіндік беретін қондырғылар қарастырылуға тиіс.

5.5.4.10 Оқушылар сарайларының көрермендер залын жобалау кезінде қабырғалардың периметрі бойынша және төбе астында декоративтік және мерекелік безендірулерді бекітуге арналған құрылғылар мен ойын қондырғыларын және аттракциондарды қосуға арналған электр розеткалар қарастырылуға тиіс.

5.5.5 Дене шынықтыру-спорт жаттығуларына арналған үй-жайлар

5.5.5.1 Оқушылар сарайларындағы спорт залдары мен бассейндерді жобалауға қойылатын талаптар ҚР ҚН 3.02-18 және спорттық құрылыстарды жобалау жөніндегі тиісті нормативтік құжаттарға сай қабылданады.

5.5.5.2 Спорт залдарының көтергіш және қоршау конструкцияларын оларға кіріктірме және тасымалдық қондырғыларды (баскетбол қалқандарына арналған конструкциялар, гимнастика шығыршықтарына арналған консольдар, гимнастика турниктері мен волейболға арналған тіреулер және т. б.) бекіту мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.5.5.3 Ішкі әрлеуді қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес жүргізу керек.

5.5.5.4 Спорттық зал тобы үй-жайларының орналасуы мен олардың өзара байланысы мынадай реттілікпен жаттығатындар қозғалысын қамтамасыз етуге тиіс: сырт киімге арналған гардероб бөлмесі орналасқан вестибюль – ұлдар мен қыздарға арналған киім ауыстыру бөлмелері (душ және санитарлық тораптармен) - спорт залы.

5.5.5.5 Бассейн құрылысы мен үй-жайларының өзара орналасуы мынадай реттілікпен жаттығатындар қозғалысын қамтамасыз етуге тиіс: сырт киімдерге арналған киім сақтайтын бөлме мен тіркеу бөлімі орналасқан вестибюль - киім ауыстыруға арналған бөлме – душ - өтпелі аяқ душы – ванна, ваннадан шыққандағы қарама-қарсы жақта: душ - киім ауыстыруға арналған бөлме.

5.5.6 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы және қызмет көрсету үй-жайлары

5.5.6.1 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы үй-жайлар құрамы мен аумағы мекеме түрі мен ғимарат пішініне байланысты қабылданады.

5.5.6.2 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы қызмет көрсетуге арналған үй-жайлар құрамында үй-жайлардың келесі топтары бар: әкімшілік-шаруашылық, кіреберіс және қызмет көрсету, техникалық.

5.5.6.3 Оқушылар сарайлары ғимараттарындағы санитарлық тораптар бөлек қарастырылуға тиіс – көріністік-бұқаралық топтағы үй-жайлардың, клубтық-үйірмелік және әдістемелік топтардың келушілер мен дене шынықтыру-спорттық дайындық үй-жайларға келушілерге қызмет көрсетуге арналған.

5.5.6.4 Кіреберістер мен санитарлық тораптар мен жуынатын жерге баспалдақ алаңынан және үйірме үй-жайларына тікелей кіруге қарама-қарсы орналастыруға жол берілмейді.

5.5.6.5 Оқушылар сарайының, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станцияларының ғимараттарында, мекеменің түрі мен қызмет көрсететін құрамның (ғимарат түрінің) көлеміне байланысты мерзімдік пайдалану буфеті (бұқаралық және әдістемелік шараларға қызмет көрсету үшін) немесе тұрақты құрамға (әкімшілік-шаруашылық қызметкерлеріне, ұстаздар мен тәрбиешілерге, оқушылардың бір бөлігіне) қызмет көрсетуге есептелген тұрақты жұмыс істейтін буфет (тәулік бойғы) қарастырылады.

5.5.7 Оқушылар сарайы, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станциялары мекемелерінің үй-жайлары

5.5.7.1 Әр зертхананың (үйірмелік үй-жайдың) ауданы іс-әрекет түрінің, қатысушылардың (жұмыс орнының) санымен, жиһаз бен қондырғылардың қажетті жиынтығымен және процесті функционалдық ұйымдастыру арқылы анықталады.

5.5.7.2 Тар әрі ұзын үй-жайлардан аулақ болу қажет.

5.5.7.3 Музыкалық, хореографиялық бөлімшелердің, дыбыс жазу студиялары мен кабинеттерінің үй-жайлары дыбыс өткізбеумен қамтамасыз етілуге тиіс.

5.5.7.4 Музыкамен шұғылдануға арналған барлық үй-жайларда акустикалық тамбурлар қарастырылуға тиіс.

5.5.7.5 Үй-жайларды әрлеу үшін сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттар бар құрылыс материалдары қолданылады.

5.5.7.6 Станоктық қондырғылар бар үй-жайлардың едендері келесі талаптарға жауап беруге тиіс: жоғарғы тозуға беріктік (оның ішінде металл жоңқаға қарсы), майлар мен еріткіштердің әсер етуіне тұрақтылық, соққыға төзімділік, жинаудың оңайлығы мен қарапайымдығы.

5.5.7.7 Физика мен химия зертханаларындағы еден жабыны түрлі химиялық әсерлердің салдарын сенімді жоюды және химиялық реагенттерге тұрақтылықты қамтамасыз етуге тиіс.

5.5.7.8 Шаң шығару көзі болып табылатын барлық қондырғылардың, жалпы айырбасталатын механикалық желдеткіш болған жағдайда, жергілікті механикалық ауа тартқыш желдеткіш болуға тиіс.

5.5.7.9 Шеберханалар шуы аз қондырғылармен жабдықталады, шу деңгейі мен тербелісі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкес жол берілген деңгейден аспауға тиіс.

5.5.7.10 Саяхатшылық-өлкетану, экология-биологиялық бағыттағы теориялық сабақтарды жүргізу үшін эксперименттік зертханалармен, гүл шаруашылығы, өсімдік шаруашылығы және жылыжайлармен жылы өту жолдары арқылы байланысатын ыңғайлы оқу үй-жайлары бөлінуге тиіс.

5.5.7.11 Ғимаратта жылыжай, қысқы бақ және тірі табиғат бұрышын орнату кезінде өсімдіктер мен жануарлар үшін қолайлы температуралық және ылғалдық режимі қамтамасыз етілуге және теориялық сабақтарды жүргізу, сондай-ақ құрал-саймандарды сақтау мен жануарларға арналған азықтарды дайындау үшін, оларға жанаса орналасқан қосалқы бөлмелер бөлінуге тиіс.

5.5.7.12 Барлық үй-жайларда ортақ жарықтандыру жүйесі қолданылуға тиіс.

5.6 Лагерьлердің сәулет-жоспарлау шешімдері

5.6.1 Лагерьлерді жобалауға қойылатын жалпы параметрлер

5.6.1.1 Лагерьдің функционалдық-жоспарлау құрылымын лагерьлер мен қолданыстағы халыққа мәдени-тұрмыстық қызмет көрсету мекемелерін орналастыру шартын, жайлылық деңгейін, каникул кезіндегі профильдің сәйкестігі, каникулдан тыс кезеңде пайдалану ерекшелігін ескере отырып анықтау қажет.

5.6.1.2 Үй-жайлардың құрамы қысқартылған лагерьде функционалдық-жоспарлау құрылымы келесі топтардан құралуға тиіс: тұру, қабылдау-вестибюльдік және әкімшілік-шаруашылық.

5.6.1.3 Лагерьдің функционалдық-жоспарлау құрылымы ғимаратты салу кезектілігінің ықтималдығын, лагерьді бөлінген аумақта кеңейтуді, оның ішінде жоғарғы сынып оқушылары профилінің өзгеруіне байланысты оны қайта бейімдеуді, үй-жайларды каникулдан тыс пайдалану ерекшеліктерін қарастыруға тиіс.

5.6.1.4 Лагерьдің функционалдық-жоспарлау құрылымы тұру, тамақтану және мәдени-бұқаралық бағыттағы топтардың үй-жайлары мен алаңдары арасындағы өзара

тығыз байланысты қамтамасыз етуге тиіс. Мұнда қабылдау-вестибюльдік топтың үй-жайларын, олардың үй-жайлардың негізгі топтары арасындағы өзара байланысты қамтамасыз ететіндей етіп орналастыру қажет.

5.6.1.5 Лагерьдің көлемдік-жоспарлық шешімдерін құрылыс аймағының климаттық жағдайын есепке ала отырып қабылдаған жөн.

5.6.1.6 Лагерь үй-жайының тобына тамақтану, тұрғын, медициналық, әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы үй-жайлар, сондай-ақ спорттық алаңдар мен мәдени-бұқаралық мақсаттағы құрылыстар кіруі тиіс.

5.6.1.7 Шу-дірілді қондырғылар бар үй-жайларды ұйықтайтын бөлмелер үстіне немесе астына жанастыра орналастыруға болмайды.

5.6.1.8 Ұйықтайтын үй-жайлар шу көздерінен оқшау орналастырылуға тиіс.

5.6.1.9 Стационарлық сауықтыру ұйымдарындағы ұйықтайтын, мәдени-бұқаралық мақсаттағы және әкімшілік үй-жайлар тек жер үстіндегі қабаттарда орналастырылуға тиіс.

5.6.2 Тұратын үй-жайлар

5.6.2.1 Тұруға арналған үй-жайлар тобының құрамында мыналар болуға тиіс:

- а) тұрғын бөлмелер;
- б) санитарлық тораптар;
- в) күндіз болатын бөлмелер (немесе дәліздер);
- г) ұстаздарға арналған санитарлық тораптар бар тұрғын бөлмелер;
- д) жалпы мақсаттағы тұрмыстық қызмет көрсету үй-жайлары.

5.6.2.2 Жыл бойғы лагерьлерде (мектеппен бірлескен кешендегі лагерьлерден басқа) келіп-кетуге арналған үй-жайлардың жайлылық деңгейі бөлмедегі орындар санына, аумағына және тиісті санитарлық-технологиялық қондырғылардың болуына байланысты болады.

5.6.2.3 Әр жасақтың (топтың) үй-жайларында дербес аумаққа шығатын жол болуға тиіс.

5.6.3 Тамақтану үй-жайлары

5.6.3.1 Тамақтануға арналған үй-жайлар тобы қосымша келесі топтарға бөлінуі тиіс: тамақ үлестірілетін тамақтану залы, өндірістік үй-жайлар, азық-түлікті қабылдау, сақтау үй-жайлары мен қызметтік-тұрмыстық үй-жайлар.

5.6.3.2 Бас жоспарда тамақтану блогы лагерьге көлікпен жақындауға болатын есікке жақын орналасуы және қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес тұрғын үй-жайлардан бірдей қашықтықта орналасуға тиіс.

5.6.3.3 Көлемдік-жоспарлық және конструктивтік шешімдер жолымен шикі азық-түліктердің қарама-қарсы ағынын болдырмай, технологиялық процестер реттілігін, жартылай дайындалған өнімдер мен дайын өнімдердің, таза және қолданылған ыдыс-аяқтардың, келушілер мен қызметкерлердің қарсы жүрісін қарастырған жөн.

5.6.3.4 Тамақтанатын залдарды лагерь топтары, жасақтар мен бөлімшелердің белгілі бір жайлылығы үшін шағын аймақтарға бөлу қажет.

5.6.3.5 Тамақтану үй-жайларында шикізатпен немесе жартылай фабрикаттық өнімдермен жұмыс істейтін ас әзірлейтін блок қарастырылады.

5.6.4 Мәдени-көпшілік мақсаттағы үй-жайлар

5.6.4.1 Мәдени-көпшілік мақсаттағы үй-жайлар тобы қосымша келесі топтардан тұрады: ойын-сауық, саяси-көпшілік, клуб-өндірістік және спорттық, сондай-ақ арнайы жобалау тапсырмасы бойынша - еңбекке оқыту үй-жайлары.

5.6.4.2 Жоғарғы сынып оқушыларына арналып жобаланатын лагерьлер үй-жайларының құрамында міндетті түрде кино және бейнефильмдерді көруге, түрлі жиындарды, кештерді, дәрістер мен басқа да көпшілік шараларды өткізуге арналған әмбебап залдар болуы тиіс.

5.6.4.3 Әмбебап залдар амфитеатрмен жабдықталуы тиіс және жүктеу пандустары бойынша жүзеге асырылады.

5.6.4.4 Саяси-көпшілік, мәдени-көпшілік және спорттық мақсаттағы алаңдар жасақтық шараларды өткізу мүмкіндігін есепке ала отырып жобалануға тиіс.

5.6.4.5 Мәдени-бұқаралық үй-жайлар құрамында оқу залы бар кітапхана, көрмелер өткізуге арналған орын, ойындарға арналған үстелдері бар ойын бөлмелері және ойын залдары болуы тиіс.

5.6.4.6 Барлық лагерьлерде кино және бейнефильмдерді, концерттерді, көркемөнерпаздар қатысушыларының орындауларын көруге арналған эстрада бар ашық немесе жабық алаң, сондай-ақ бұқаралық іс-әрекеттер алаңы болуы тиіс.

5.6.4.7 Клуб-өндірістік шағын топтар құрамында техникалық және көркемөнер шығармашылығына арналған қосалқы үй-жайлар бар әмбебап шеберханалар болуы тиіс.

5.6.5 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы үй-жайлар

5.6.5.1 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы үй-жайлар тобына келесі шағын топтар кіруі тиіс: әкімшілік, шаруашылық және тұрмыстық.

5.6.5.2 Қабылдау-вестибюльдік топтар үй-жайына келесідей шағын топтар енуі тиіс: вестибюльдік немесе медициналық.

5.6.5.3 Арнайы киімдерді сақтауға арналған бөлмені киімдер мен аяқ киімдерді кептіруге арналған үй-жаймен біріктіріп, оларды ұйықтау бөлмелерінің барлық топтарынан бөлек орналастыру қажет.

5.6.5.4 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы аумақта инженерлік құрылымдар, қоймалар, шеберханалар, гараждар, дербес көлікке арналған автотұрақтар мен қызметкерлерге арналған тұрғын үй-жайлар орналастырылады.

5.6.5.5 Әкімшілік-шаруашылық мақсаттағы аумақ негізгі ғимараттарға қатысты желді ық жақтан есепке ала отырып, ас әзірлейтін бөліктің өндірістік үй-жайларына ену жағынан орналастырылуға тиіс және оның жеке кіру жолы болуы тиіс.

5.6.5.6 Жертөлелерде қоймалық және қосалқы үй-жайлар, желдету камералары, көтергіш-лифтілер мен басқа да қосымша қызметтер болуы тиіс.

5.6.6 Медициналық үй-жайлар

5.6.6.1 Үй-жай құрамы қысқартылған лагерьлерден басқа, барлық типтегі лагерьлерде медициналық шағын топ құрамына медициналық пункт қарастырылуы тиіс.

5.6.6.2 Медициналық пункт үй-жайларының ең төменгі жиынтығында – дәрігер кабинеті, ем жасау кабинеті, сонымен қатар изолятор палатасы қарастырылады.

5.6.6.3 Изолятор палаталары өтпелі болмауы тиіс.

5.6.6.4 Медициналық үй-жайларды ішкі әрлеу үшін қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес материалдар қолданылуы тиіс.

5.6.7 Лагерьдің профилі бойынша мамандандырылған құрылыстар мен алаңдар

5.6.7.1 Барлық типтегі лагерьлерде спорт құрылыстары мен алаңдар қарастырылуы қажет.

5.6.7.2 Лагерьдің сыйымдылығына қарамастан, ондағы спорт кешенінің құрамында міндетті түрде футбол алаңы болуы тиіс.

5.6.7.3 Спорт ойындарына (волейбол, баскетбол, бадминтон, үстел теннисі) арналған алаңдар саны лагерь сыйымдылығына байланысты есептеледі.

5.6.7.4 Спорт кешенін топтарға жинақтап, тұрғын үйлерден жасыл желектермен бөлу арқылы жобалау қажет.

5.6.7.5 Лагерьдің жанында су қоймасы болған жағдайда, оларды жүзу және судағы ойындарды жүргізу негіздеріне үйрететіндей етіп жабдықтау қажет.

5.6.7.6 Сапқа тұру дайындығы өтетін алаңның үсті қатты жабынмен қапталып, ашық түсті белгілеулер сызылуға тиіс, көрнекілік оқу-құралдары және насихат құралдарымен жабдықталуы тиіс.

5.6.7.7 Қорғаныс-спорттық лагерь учаскесі кіретін кезінде бақылау-өткізу пункті бар қоршаумен қоршалуы тиіс.

5.6.7.8 «Жүзуге» немесе «судағы полоға» мамандануы кезінде міндетті түрде суы ас әзірлейтін блок қазандығынан жылытылатын жасанды жиналмалы бассейн жобалануы қажет.

5.6.7.9 Техникалық шығармашылықтың профильдік лагерьлерінде техникалық шығармашылық бойынша жұмыстар түріне арналған қажетті үй-жайлар мен үлгілерді сынауға арналған басқару алаңы бар кордодром болуы тиіс.

5.6.7.10 Көркемөнер шығармашылығына маманданған лагерьлерде көрермендер залы бар клуб корпусы болуы тиіс.

5.6.7.11 Шығармашылық лагерьлерінің мамандандырылған аймақтарының құрамы оның негізінде осы лагерьлер ұйымдастырылған мектептен тыс мекемелермен анықталады.

5.6.7.12 Сыйымдылығы аз лагерьлерге арналған мәдени орталық құрамына әмбебап пайдалану блогын енгізу қажет.

5.6.7.13 Сыйымдылығы жоғары лагерьлерде лагерьдің профилі бойынша сабақтарды жүргізуге арналған мамандандырылған блоктарды пайдалану қажет.

5.7 Инженерлік жүйелер мен желілер

5.7.1 Жылыту және желдету

5.7.1.1 Мекемелерді орталық жылу жүйесімен, желдету және ауа баптау жүйелерімен жабдықтау қажет.

Оқушылар сарайлары, жас техниктер мен жас табиғат зерттеушілер станцияларының ғимараттарын жылыту және ондағы ауаны жаңартуды ҚР ҚН 4.02-01 және қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.7.1.2 Барлық үй-жайлар ауа өткізу жүйесімен, терезе жармаларымен, сырт қабырғалардағы ауа өткізгіштің, желкөздің, ысырмалы фрамугтың және басқа да құрал-саймандардың көмегі арқылы жабдықталуы тиіс.

5.7.1.3 Мекеме үй-жайлары инсоляциясының жылдың ыстық мезгілінде артық жылу әсерін шектеу мақсатында оңтүстік, оңтүстік-батыс және батыс жаққа қараған терезелер күннен қорғайтын құрылғылармен немесе перделермен қамтамасыз етілуі тиіс.

5.7.1.4 Инсоляцияның артық жылу әсерін шектеу жөніндегі шаралар үй-жайдың табиғи жарықтандыру нормасының бұзылуына алып келмеуі тиіс.

5.7.1.5 Тарту желдеткішінің жекелеген жүйелері оқу үй-жайларында, кабинеттерде (ауаны жылыту болмағанда), зертханаларда, көрермен залдарында, дәрісханаларда, шеберханаларда, спорт залдарында, бассейндерде, душтарда, тамақтану үй-жайларында, медициналық пункттерде, киноаппаратханада, санитарлық тораптар мен жинау құралдарын залалсыздандыруға және өңдеуге арналған үй-жайларда қарастырылады.

5.7.1.6 Медициналық оқшаулағыш палаталарындағы ауа ауаның тігінен кетуін болдырмайтын бөлінген бөлек ауа арналары арқылы ішке соратын желдеткішпен желдетіледі.

5.7.1.7 Жыл бойы қызмет атқаратын сауықтыру ұйымдарының жылыту жүйесі барлық ғимараттар мен құрылыстарда қарастырылуы тиіс.

5.7.1.8 Мекемедегі барлық үй-жайлар ауасындағы зиянды заттардың шоғырлануы шекті жол берілген шоғырлану шегі мен елді мекендердің атмосфералық ауасына әсер етудің болжамдық қауіпсіз деңгейінен аспауы тиіс.

5.7.2 Сумен қамту және су бұру

5.7.2.1 Суық және ыстық сумен қамту, су бұру және суағарлар ҚР ҚН 4.01-01 мен қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес жобалануы тиіс.

5.7.2.2 Орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйесі болмаған жағдайда, жергілікті сумен қамту жүйелері жабдықталуы тиіс.

5.7.2.3 Айналмалы сумен жабдықтау жүйелерінде табиғи және ағынды сулар тиісінше тазартылып, өңделіп, пайдаланылуы қажет.

5.7.2.4 Орталықтандырылған су бұру жүйесі жоқ аудандар, тұрғындардың санитарлық-эпидемиологиялық саулығы саласындағы мемлекеттік органның келісімі бойынша септигі бар жергілікті су бұрумен жабдықталады.

5.7.2.5 Ішкі су бұру болмаған жағдайда, ғимаратта ішкі су құбырын орнатуға жол берілмейді.

5.7.2.6 Су бұру тікқұбырлары мен құбырларды азық-түліктерді сақтауға және өңдеуге, сондай-ақ тағам әзірлеуге арналған және медициналық мақсаттағы үй-жайларда орнатуға жол берілмейді.

5.7.2.7 Су бұру ағынды суларды су тұтынушылардың есептік саны мен белгіленген санитарлық-техникалық құралдарға сәйкес көлемде бұрып жіберуді қамтамасыз етуі тиіс.

5.7.3 Жасанды жарықтандыру

5.7.3.1 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерінің жарықтандырылуы ҚР ҚН 2.04-01 мен қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес жобалануы тиіс.

5.7.3.2 Жалпы жасанды жарықтандыру барлық үй-жайларда қарастырылуға тиіс. Жекелеген функционалдық аймақтар мен жұмыс орындарын жарықтандыру үшін жергілікті жарықтандыру орнату керек.

5.7.3.3 Жалпы жасанды жарықтандыру үшін бір типті шамдарды қолдану қажет.

5.7.3.4 Шырағандарды жарық түсетін қабырғаға қатарлас орнату керек.

5.7.3.5 Вестибюльдерде, дәліздерде, рекреацияларда, гимнастика және мәжіліс залдарында, шеберханаларда, баспалдақ алаңдарында апаттық жарықтандыру орнату қажет.

5.7.4 Электрмен қамту және әлсіз тоқты құрылғылар

5.7.4.1 Мекемелердің электр техникалық құрылғылары ҚР ҚН 4.04-07 мен қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарына сәйкес жобалануы тиіс.

5.7.4.2 Оқушылар сарайының ғимараты технологиялық дыбыстық фикация жүйесімен, концерттерді тарату және қызметтік үй-жайлар бойынша хабарлау жүйесімен жабдықталуы тиіс.

5.7.4.3 Электр қалқандарының бөлмелері мыналармен жабдықталуға тиіс.:

а) сигналды диспетчерлік қызметке шығару арқылы өрт-қорғаныс сигнализациясымен;

б) электрмен жабдықтаудың бірінші санатты сенімділіктегі айнымалы токтың электр қуат көзімен, қорды автоматты түрде қосумен;

в) қорғаныстық жерге тұйықтаумен.

5.7.4.4 Электр сымы жасырын орнатылуы тиіс.

5.7.4.5 Бұқаралық шаралардың көрермен залдарынан және мәжіліс залдарынан шыға беріс жерде апаттық жарықтандыру торабынан сәулелік көрсеткіштер орнатылуы тиіс.

5.7.4.6 Апаттық жарықтандыруды қуаттандыру үшін міндетті түрде аккумуляторлық батареялар бар қондырғы қарастырылуы тиіс.

5.7.4.7 Хабарлау мен адамдарды қауіпсіз жерге эвакуациялауды басқару жүйесі адамдарды өрттің шығуы немесе басқа да төтенше жағдайлардың пайда болуы жөніндегі ақпаратпен дер кезінде қамтамасыз етуі тиіс.

5.7.4.8 Хабарландыру мен адамдарды қауіпсіз жерге көшіруді басқару жүйесінің жұмыс уақыты объектіден көшіру уақытынан кем болмауы тиіс.

5.7.4.9* Террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғалуын ұйымдастыруға қойылатын талаптар бойынша бейнебақылау жүйесі қорғау функцияларын орындау керек, сондай-ақ тәртіпті қорғау жөніндегі қызмет басқармасына қауіп-қатер жағдайын бағалау үшін ақпарат беру керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.08.2019 ж. №121-НҚ бұйрық, ред. түзету).*

5.8 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділікті қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.8.1 Мүгедектігі бар балалардың бір мезгілде келуіне арналған балалар мен жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелері ҚР ҚН 3.06-01 талаптарын ескере отырып жобалау керек.

5.8.2 Спорт объектілері мен кешендер аумағының жоспарлау шешімдері, жабдықталуы мен көріктендірілуі келушілердің мүмкіндігі төмен барлық топтардың, оның ішінде кресло-арбадағы келушілердің қауіпсіз әрі кедергісіз жүруін және олардың барлық құрылыстар мен ашық спорт алаңдарына еркін жетуін қамтамасыз етуі тиіс.

5.8.3 Мекемелерді жобалау кезінде халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарының үй-жайларға қолайлы кіруіне және еркін жүруіне арналған арнайы құрылғылар қарастырылуы тиіс. Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарының жүру жолдарында үй-жайлардың деңгейлер айырмасын жою қажет.

5.8.4 Ғимараттарға кіретін жерлерде баспалдақтармен қатар, мүмкіндігі шектеулі топтарға арналған пандустар, арнайы есіктер мен тамбурлар, сондай-ақ басқа да құралдар жобалануы қажет.

5.8.5 Мүмкіндігі шектеулі топтар үшін қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қозғалу жолындағы барлық ұзына бойғы еңістер пандустар үшін жол берілген тиісті параметрлерден аспауы тиіс.

5.9 Қоршаған ортаны қорғау бойынша талаптар

5.9.1 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін орналастыру кезінде мынадай табиғат қорғау талаптарын орындауды қамтамасыз ету қажет:

а) жақын (алыстатылған) экологиялық, экономикалық, оны пайдаланудың басқа да салдарларын есепке ала отырып, табиғи ортаны, экологиялық қауіпсіздікті қалпына келтіру;

б) қолайлы қоршаған ортаны сақтау басымдығын, биологиялық әр түрлілікті;

в) объектіні салу орнын таңдау кезінде құқықтық экологиялық талаптарды сақтауды;

г) санитарлық ережелерді орындау мен объектілерді орналастыру кезінде олардың санитарлық-қорғаныс аумақтарын орнату.

5.9.2 Қосымша мынадай экологиялық талаптарды қарастыру қажет, атап айтқанда:

а) жануарлар әлемінің мекендеу ортасы мен көшу жолдарын сақтауды, аумақтар мен акваторийлердің қорғаныс учаскелеріне тиіспеуді қамтамасыз ету;

б) атмосфералық ауа сапасының нормативтерін сақтау, жағдай деңгейін есепке алу, оның сапасының өзгеруін болжау;

в) объектінің су мен табиғи орта жағдайына әсер ету есебі, объектіні салу орнын келісу, су қорларын және қоршаған ортаны қорғау, тиісті органдармен келісілген табиғи ресурстарды пайдалану және қорғау;

г) объектіні салу орнын белгілеуді келісу және жобаның экологиялық сараптамасын жүргізу.

6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ БОЙЫНША ТАЛАПТАР

6.1 Энергия тұтынуды азайту бойынша талаптар

6.1.1 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалау, атап айтқанда энергия тұтынуды азайту қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес орындалуы тиіс, оның талаптары энергетикалық ресурстарды тиімді пайдалануға бағытталған.

6.1.2 Балалар мен жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін қоршау конструкциялардың жылу сақтағыш қасиеттерін заманауи инженерлік энергия үнемдегіш әдістер мен технологияларды бір мезгілде пайдалану жағдайында көбейтуді есепке ала отырып жобалау керек.

6.1.3 Жобалау кезінде энергия пайдаланудың оңтайлы деңгейі мен қолдағы бар ресурстарды тиімді жұмсауды қамтамасыз ететін заманауи энергия үнемдегіш технологияларды пайдалану керек.

6.1.4 Мекемелер жылу энергиясын, суық және ыстық суды, электр энергиясын есептеу құралдарымен жабдықталуы тиіс, сондай-ақ жалпы пайдалану орындарында адамдар болмаған кезде жарықтандыруды өшіруді қамтамасыз ететін қондырғылар орнатуға жол беріледі.

6.1.5 Балалар мен жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалаған кезде аумақты жарықтандыру үшін жаңартылатын энергия көздерін пайдалануға рұқсат беріледі.

6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

6.2.1 Балалардың және жасөспірімдердің жаппай демалу мекемелерін жобалау кезінде табиғи ресурстарды тиімді пайдалану үшін Қазақстан Республикасының табиғат пайдалану саласындағы нормативтік-техникалық құжаттар талаптарын орындауды қамтамасыз ету керек.

6.2.2 Жобалау, салу және пайдалану кезінде шикізатты, материалдар мен энергия тасымалдаушыларды үнемді жұмсауды, ресурстарды қайталама пайдалану мен қалдықтарды кәдеге жаратуды қамтамасыз ететін технологияларды пайдалану керек.

6.2.3 Жобалау кезінде су ресурстарын оңтайлы пайдалану жөніндегі шараларды есепке алған жөн.

6.2.4 Барлық жер телімдері топырақ эрозиясының және салынған құрылыстардың жанында немесе олардың ішінде іркілген судың жиналуының алдын алу мақсатында тегіс болуы тиіс.

6.2.5 Ландшафтық жоспарларды климаттық жағдайларды, топырақ түрін, жауын-шашын мөлшерін, жел бағытын, өсімдіктерге қызмет көрсетуді және келушілер мен қызметкерлер қауіпсіздігін есепке ала отырып қарастыру керек.

ӘОЖ 7258.8.85

МСЖ 91.040.10

Түйінді сөздер: оқушылар сарайы, жас техниктер станциясы, жас табиғат зерттеушілер станциясы, клуб-үйірмелік үй-жайлар, көпшілік жұмыстарға арналған үй-жайлар, дене шынықтыру-спортпен шұғылдану үй-жайлары.

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	V
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ.....	3
4.1 Цель нормативных требований.....	3
4.2 Функциональные требования.....	3
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ.....	4
5.1 Основные положения.....	4
5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий.....	5
5.3 Требования по пожарной безопасности.....	6
5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации.....	7
5.4.1 Градостроительные решения.....	7
5.4.1.1 Общие планировочные решения.....	7
5.4.1.2 Планировочные решения участка дворцов школьников, станций юных техников и станций юных натуралистов.....	8
5.4.1.3 Планировочные решения участка лагерей.....	8
5.5 Архитектурно - планировочные решения дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов.....	9
5.5.1 Общие параметры к проектированию зданий дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов.....	9
5.5.2 Структура зданий, взаимосвязь функционально - планировочных групп помещений и связь их с участком.....	10
5.5.3 Клубно-кружковые помещения.....	11
5.5.4 Помещения для массовой работы.....	11
5.5.5 Помещения для физкультурно-спортивных занятий.....	12
5.5.6 Помещения административно-хозяйственного назначения и обслуживания.....	13
5.5.7 Помещения учреждений дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов.....	13
5.6 Архитектурно-планировочные решения лагерей.....	14
5.6.1 Общие параметры к проектированию лагерей.....	14
5.6.2 Помещения проживания.....	15
5.6.3 Помещения питания.....	15
5.6.4 Помещения культурно - массового назначения.....	16
5.6.5 Помещения административно - хозяйственного назначения.....	16
5.6.6 Медицинские помещения.....	17
5.6.7 Сооружения и площадки, специализированные по профилю лагеря.....	17
5.7 Инженерные сети и системы.....	18
5.7.1 Отопление и вентиляция.....	18
5.7.2 Водоснабжение и канализация.....	18

5.7.3 Искусственное освещение	19
5.7.4 Электроснабжение и слаботочные устройства	19
5.8 Требования по обеспечению доступности для маломобильных групп населения	20
5.9 Требования по охране окружающей среды	20
6 ТРЕБОВАНИЯ ПО ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЮ И РАЦИОНАЛЬНОМУ ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ.....	21
6.1 Требования по сокращению энергопотребления	21
6.2 Рациональное использование природных ресурсов	21

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий документ разработан в соответствии с параметрическим методом нормирования в рамках реформирования нормативной базы строительной сферы Республики Казахстан.

Настоящие строительные нормы содержат:

- цель нормативных требований;
- функциональные требования;
- требования к рабочим характеристикам.

Настоящие строительные нормы «Учреждения массового отдыха детей и подростков» являются одним из нормативных документов, входящих в доказательную базу технического регламента «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», и направлены на устранение технических барьеров в области строительства.

Настоящие строительные нормы разработаны в соответствии с требованиями нормативных правовых актов в строительстве, действующих на территории Республики Казахстан.

Приемлемые решения и параметры выполнения требований данных строительных норм приведены в СП РК 3.02-116.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

УЧРЕЖДЕНИЯ МАССОВОГО ОТДЫХА ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ

INSTITUTIONS PUBLIC RECREATION CHILDREN AND YOUTH

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы устанавливают требования к участку, объемно-планировочным решениям и инженерному обеспечению учреждений массового отдыха детей и подростков.

1.2 Строительные нормы распространяются на проектирование, строительство, реконструкцию, эксплуатацию учреждений массового отдыха детей и подростков, сооружений и помещений дворцов школьников, станций юных техников, юных натуралистов и юных туристов, детских клубов и школ, лагеря, спортивных школ и т.д.

1.3 Требования настоящих строительных норм не распространяются на проектирование спортивно-зрелищных и спортивно-демонстрационных залов, катков, бассейнов, в том числе с местами для зрителей.

2* НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Требования к организации антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 6 мая 2021 года № 305.

Санитарные правил «Санитарно-эпидемиологические требования к дошкольным организациям и домам ребенка», утвержденные приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 9 июля 2021 года № ҚР ДСМ-59.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам образования», утвержденные приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 5 августа 2021 года № ҚР ДСМ-76.

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный приказом Министра по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан от 17 августа 2021 года № 405.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к детским оздоровительным и санаторным объектам», утвержденные приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 10 августа 2022 года № ҚР ДСМ-78.

Технический регламент «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный приказом Министра индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 9 июня 2023 года № 435.

СН РК 1.02-02-2023 Инженерные изыскания для строительства. Сейсмическое микрозонирование. Общие положения.

СН РК 2.02-02-2023 Пожарная автоматика зданий и сооружений.

СН РК 2.04-01-2011 Естественное и искусственное освещение.

СН РК 3.02-11-2011 Общеобразовательные учреждения.

СН РК 3.02-18-2013 Закрытые спортивные залы.

СН РК 3.06-01-2011 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп.

СН РК 4.01-01-2011 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СН РК 4.02-01-2011 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха.

СН РК 4.04-07-2023 Электротехнические устройства.

Примечание - При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых актов и нормативных технических документов в области архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Каталог национальных стандартов и национальных классификаторов технико-экономической информации РК» и «Каталог межгосударственных стандартов», составляемым ежегодно по состоянию на текущий год, и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням - журналам и информационным указателям стандартов, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) стандартом, если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.
(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК).

3* ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются следующие термины с соответствующими определениями: *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК)*

3.1 Дети (ребенок): Лицо, не достигшее восемнадцатилетнего возраста (совершеннолетия).

3.2 Подросток: Юноша или девушка в переходном от детства к юности возрасте (от 12-14 до 15-17 лет).

3.3 Диспетчерская: Специальная комната, в которой находится диспетчерский пульт с органами управления, средствами связи, устройствами визуального контроля и сигнализации.

3.4 Лагерь с круглогодичным ядром: Лагерь труда и отдыха детей и подростков, имеющий в своем составе помещения, которые могут использоваться всесезонно.

3.5 Кордром: Специальная площадка для испытания управляемых с помощью корда авиамodelей.

3.6 Функционально-типологическая структура учреждения: Группировка помещений, соответствующая принципам организации работы данного учреждения.

3.7 Внешкольная деятельность: Деятельность учащихся, осуществляемая непосредственно во внешкольных учреждениях, в внеучебное время.

3.8 Обсерватория: Специализированное учреждение (помещение), предназначенное для проведения астрономических, геофизических и метеорологических исследований.

3.9 Игротека: Зал для проведения настольных игр.

3.10 Внеучебная деятельность: Вся деятельность учащихся общеобразовательных школ в внеучебное время, подразделяемая на внеклассную и внешкольную.

3.11 Пандус: Наклонная плоскость для вертикального сообщения как внутри, так и вне здания.

3.12 Внеклассная деятельность: Деятельность учащихся, осуществляемая в стенах школьного здания в неучебное время.

3.13 Функционально-планировочная группа (блок) помещений: Группа помещений, предназначенных для определенного профиля клубно-кружковой работы.

3.14 Функционально-планировочная единица: Помещения, предназначенные для одного направления деятельности.

4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативных требований

Цель нормативных требований - обеспечение безопасности при проектировании и возведении учреждений массового отдыха детей и подростков, создания условий для отдыха, оздоровления, проживания (пребывания), питания, занятости, оказание медицинского и административно-бытового обслуживания с учетом пожарных, санитарно-гигиенических, эргономических требований, надежности и устойчивости конструкций, не допуская возникновения неприемлемых рисков причинения вреда здоровью и жизни детей и персонала, соблюдая меры по охране окружающей среды, сокращению энергопотребления и рационального использования природных ресурсов.

4.2 Функциональные требования

4.2.1 Здания учреждений массового отдыха детей и подростков должны проектироваться таким образом, чтобы конструкции и детали здания сохраняли заданные качества в течение установленного срока их службы.

4.2.2 Основания и несущие конструкции должны выдерживать сочетание предполагаемых воздействий, которые они могут испытывать с учетом нагрузок и воздействий, в том числе климатических, геологических, а также особенностей внутренней среды в здании.

4.2.3 Обеспечение пожарной безопасности учреждений массового отдыха детей и подростков должно предусматривать комплекс мероприятий по своевременной и беспрепятственной эвакуации людей при пожаре, защите строительных конструкций от

огня и предотвращению распространения пожара.

4.2.4 Необходимо учитывать при проектировании и строительстве учреждений массового отдыха детей и подростков мероприятия по раннему обнаружению очага пожара, оповещению людей и ликвидации пожара в максимально короткие сроки.

4.2.5 Объемно-планировочные и конструктивные решения учреждений должны соответствовать его назначению, необходимому составу и параметрам отдельных помещений, должны быть предусмотрены безопасные и комфортные условия для проживания или иной деятельности детей, подростков и персонала.

4.2.6 В зданиях учреждений массового отдыха детей и подростков должен учитываться комплекс мероприятий по обеспечению микроклимата помещений (температура, допускаемый уровень шума, влажность, скорость движения воздуха в помещениях, освещенность и инсоляция), наличие специальных помещений и оборудования в соответствии с назначением здания.

4.2.7 При проектировании, строительстве и эксплуатации учреждений массового отдыха детей и подростков следует обеспечить соблюдение экологических требований, отвечающих санитарно-гигиеническим условиям жизни человека, не вызывающих загрязнение воздушного и водного бассейнов, с максимальной сохранностью природного ландшафта.

4.2.8 Здание и прилегающую территорию учреждений массового отдыха детей и подростков необходимо проектировать с учетом доступности для маломобильных групп населения.

4.2.9 При строительстве и эксплуатации учреждений массового отдыха детей и подростков должна обеспечиваться охрана окружающей среды, сокращение энергопотребления и рациональное использование природных ресурсов.

4.2.10 На этапе проектирования учреждений массового отдыха детей и подростков необходимо определить относимость объекта к перечню объектов Республики Казахстан, уязвимых в террористическом отношении и принять меры для выстраивания соответствующей системы антитеррористической защиты объекта согласно Требованиям к системе антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении, утвержденным постановлением Правительства Республики Казахстан от 3 апреля 2015 года № 191. *(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК).*

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Основные положения

5.1.1 Учреждения массового отдыха детей и подростков следует проектировать в соответствии с требованиями технического регламента «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», санитарными правилами «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам образования», «Санитарно-эпидемиологические требования к дошкольным организациям и домам ребенка», «Санитарно-эпидемиологические требования к детским оздоровительным и санаторным

объектам» и других нормативно-технических документов, устанавливающих требования к проектированию, строительству и эксплуатации.

5.1.2 Учреждения для массового отдыха детей и подростков подразделяются на следующие виды:

- а) дворец школьников (дома, центры, комплексы, центры детско-юношеского творчества и иные);
- б) станция юных натуралистов (детские экологические центры, биологические центры, экобиоцентры);
- в) станция юных техников (центры, школы технического творчества детей и юношества);
- г) станция юных туристов (центры детско-юношеского туризма);
- д) детский дворовый и военно-патриотический клубы (другие клубные досуговые организации);
- е) детские школы искусств (музыкальные, художественные, школы искусств и другие школы художественно-эстетической направленности);
- ж) детский оздоровительный лагерь (центры, комплексы, загородные оздоровительные лагеря и лагеря дневного пребывания, палаточные, юрточные и иные);
- к) детско-юношеская спортивная школа;
- л) специализированная детско-юношеская школа олимпийского резерва;
- м) учебно-методический центр дополнительного образования для детей;
- н) другие организации по направлениям деятельности и интересам детей.

Примечание - Учебно-методические центры могут быть республиканские, областные и районные. Научно-практические центры могут быть республиканские и областные.

5.1.3 Проектирование учреждений массового отдыха детей и подростков должно основываться на функциональном назначении.

5.1.4 При проектировании учреждений массового отдыха детей и подростков в сейсмической зоне и проведении инженерных изысканий обязательно выполнение требований СН РК 1.02-02 и действующих нормативно-технических документов, обеспечивающих безопасность проектирования зданий в сейсмических районах.

5.1.5 При проектировании учреждений массового отдыха детей и подростков должны учитываться зональные и региональные требования условий строительства, специфика, состав и количество основных и вспомогательных зданий и сооружений.

5.1.6 При проектировании сети внешкольных учреждений необходимо учитывать демографические условия.

5.1.7 При проектировании домов школьников необходимо использовать опыт разработки типовых проектов, дворцы школьников должны иметь индивидуальный состав помещений, определяемый местными условиями.

5.1.8 Безопасность учреждений массового отдыха детей и подростков, а также связанные со зданиями или сооружениями процессы проектирования (включая изыскания), строительства, эксплуатации и утилизации следует обеспечивать в

соответствии с техническим регламентом «О безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий».

5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий

5.2.1 Нормативные значения нагрузок, учитываемые неблагоприятные сочетания нагрузок или соответствующих им усилий, предельные значения прогибов и перемещений конструкций, а также значения коэффициентов надежности по нагрузкам должны быть приняты в соответствии с требованиями действующих нормативно-технических документов.

5.2.2 Для обеспечения надежности и устойчивости зданий необходимо предусмотреть конструктивные схемы, обеспечивающие прочность, устойчивость и пространственную неизменяемость зданий, а также их отдельных элементов.

5.2.3 Основания и несущие конструкции здания должны быть запроектированы и возведены таким образом, чтобы в процессе его строительства и в расчетных условиях эксплуатации была исключена возможность:

- а) разрушений или повреждений конструкций, приводящих к необходимости прекращения эксплуатации здания;
- б) недопустимого ухудшения эксплуатационных свойств конструкций или здания в целом, вследствие деформаций, образования трещин.

5.2.4 Соответствие несущих конструкций требованиям по механической безопасности должно осуществляться на основании анализа всей проектируемой несущей конструкции и ее элементов с применением табличных или опытных данных в целях обеспечения надежности и устойчивости здания.

5.2.5 При проектировании учреждений следует учитывать сохранение прочности и устойчивости при условии систематического технического обслуживания, соблюдения правил эксплуатации и ремонта здания.

5.2.6 При строительстве зданий в районах со сложными геологическими условиями, подверженных сейсмическим воздействиям, подработке, просадкам и другим перемещениям грунта, включая морозное пучение следует соблюдать требования, установленные в нормативно-технических документах по инженерным сетям.

5.2.7 Конструкции, детали и отделочные материалы должны быть выполнены из материалов, обладающих стойкостью к возможным воздействиям влаги, низких и высоких температур, агрессивной среды и других неблагоприятных факторов.

5.3 Требования по пожарной безопасности

5.3.1 Пожарная безопасность и объемно-планировочное решение здания должны соответствовать требованиям технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности», требованиям СН РК 2.02-02 и других действующих нормативно-технических документов по пожарной безопасности.

5.3.2 В зданиях дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов помещения должны быть оборудованы автоматической пожарной сигнализацией в соответствии с СН РК 2.02-02 и действующими нормативными документами.

5.3.3 Территория лагеря обеспечивается противопожарными щитами, устройствами и инвентарем по форме, установленной местными органами противопожарного надзора.

5.3.4 Все проходы, эвакуационные пути и выходы из здания должны быть свободными. Эвакуационные выходы должны располагаться рассредоточенно.

5.3.5 При эксплуатации отопительных котлов на газообразном и жидком топливе во избежание взрывоопасной ситуации при технологическом проектировании необходимо строго соблюдать требования действующих нормативных документов.

5.3.6 Для обеспечения пожарной безопасности учреждений массового отдыха детей и подростков необходимо предусматривать:

- а) противопожарный разрыв или расстояние от проектируемого здания или сооружения до ближайшего существующего здания или сооружения;
- б) использование негорючих или трудногорючих строительных материалов на путях эвакуации людей;
- в) безопасную эвакуацию людей, в том числе маломобильных групп населения;
- г) минимальную протяженность путей эвакуации;
- д) систему обнаружения пожара, оповещения и управления эвакуацией людей (в том числе маломобильных групп населения);
- е) автоматическое пожаротушение;
- ж) противодымную защиту;
- к) необходимое количество, удобное расположение и безопасные габариты эвакуационных выходов;
- л) возможность проезда и подъезда пожарной техники, безопасного доступа подразделений пожарной охраны и подачи средств пожаротушения к очагу пожара;
- м) наружное и внутреннее противопожарное водоснабжение.

5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации

5.4.1 Градостроительные решения

5.4.1.1 Общие планировочные решения

5.4.1.1.1 При выборе участка под строительство учреждений для массового отдыха детей и подростков необходимо учитывать санитарно-гигиенические условия, эпидемиологическую и физико-геологическую характеристики района.

5.4.1.1.2 Санитарно-гигиенические условия размещения внешкольных учреждений должны удовлетворять требованиям, предъявляемым к школьным зданиям согласно СН РК 3.02-11.

5.4.1.1.3 Объемно-планировочные решения всех помещений учреждений для массового отдыха детей и подростков необходимо подразделить на следующие группы:

а) приемные и административные;

б) спальные, питания, культурно-массового обслуживания, хозяйственные.

5.4.1.1.4 Не допускается на территории высаживать колючие кустарники, зеленые насаждения (деревья, кустарники), дающие мелкие семена, ядовитые и вызывающие аллергию у детей плоды.

5.4.1.1.5 Направление основного светового потока естественного освещения в помещениях с пребыванием детей должно быть боковое.

5.4.1.1.6 Требования к инсоляции и солнцезащите следует обеспечивать путем ориентации помещений по сторонам света, а также мерами конструктивного и планировочного характера.

5.4.1.1.7 Конструкция регулируемых солнцезащитных устройств в исходном положении не должна уменьшать светоактивную площадь оконного проема и снижать нормируемую величину коэффициента естественной освещенности помещения.

5.4.1.1.8 На земельных участках учреждений должен предусматриваться отвод дождевых и талых вод.

5.4.1.2 Планировочные решения участка дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов

5.4.1.2.1 Зону физкультурно-спортивных занятий следует располагать вблизи группы помещений спортблока и делить на подзоны военно-спортивных и физкультурно-спортивных занятий.

5.4.1.2.2 Для обеспечения доступности для всех возрастных групп детей (подростков) и равномерного их охвата внеучебной деятельностью дома (дворцы) школьников необходимо размещать в центре обслуживаемой зоны, в удобной и безопасной связи с остановками городского транспорта.

5.4.1.2.3 Станции юных техников и натуралистов следует размещать на благоприятной для организации занятий территории.

5.4.1.2.4 Площадь и конфигурация участка дворца школьников должна обеспечивать необходимой территорией для проведения и размещения парадов и торжественных построений, сооружений и площадок, необходимых для кружковой работы (технического творчества, юннатской, военно- и физкультурно-спортивных занятий), организацию досуга и развлечений различных возрастных групп детей (подростков).

5.4.1.2.5 Здание станции юных натуралистов необходимо располагать на отдельном участке.

5.4.1.2.6 Парники и теплицы должны располагаться рядом на участке, изолированном от воздействия ветров.

5.4.1.2.7 Географическую площадку необходимо устраивать на учебно-опытном участке.

5.4.1.3 Планировочные решения участка лагерей

5.4.1.3.1 Предоставление земельного участка под строительство лагеря, ввод в эксплуатацию зданий (отдельных помещений), увеличение проектной мощности учреждения или изменение ее целевого назначения подлежат согласованию с органами и учреждениями в порядке, установленном актами законодательства Республики Казахстан.

5.4.1.3.2 Проектная документация на реконструкцию, в том числе модернизацию, на капитальный ремонт, при которых осуществляются расширение или увеличение мощности, а также услуги, связанные с питанием, организацией воспитательного процесса, проживанием детей, которые могут представлять потенциальную опасность для здоровья, подлежат государственной санитарно-гигиенической экспертизе.

5.4.1.3.3 Загородные лагеря следует размещать за пределами санитарно-защитных зон предприятий, сооружений и иных объектов, санитарных разрывов, гаражей, автостоянок, автомагистралей, объектов железнодорожного транспорта, маршрутов взлета и посадки воздушного транспорта. Расстояния от промышленных, коммунальных и хозяйственных организаций до оздоровительных учреждений принимаются в соответствии с требованиями, предъявляемыми к планировке и застройке городских, поселковых и сельских населенных пунктов.

5.4.1.3.4 Лагерь должен иметь самостоятельный земельный участок, позволяющий создать благоприятные условия для отдыха и оздоровления детей.

5.4.1.3.5 Лагерь следует размещать с учетом розы ветров, с наветренной стороны от источников шума, загрязнений атмосферного воздуха, выше по течению водоемов относительно источников загрязнения.

5.4.1.3.6 При выборе участка под строительство лагеря не допускается:

а) размещение лагеря на участках, ранее используемых под свалки, скотомогильники, поля ассенизации, кладбища, а также участках, имеющих химическое, бактериальное или другое загрязнение почвы;

б) прокладка по территории лагеря магистральных инженерных коммуникаций городского (сельского) назначения (водоснабжения, водоотведения, теплоснабжения, электроснабжения);

в) размещение на территории лагеря жилых строений, в том числе для персонала, организаций, построек и сооружений, не имеющих отношения к содержанию и эксплуатации лагеря;

г) нахождение и выпас на территории лагеря домашних животных и птиц.

5.5 Архитектурно - планировочные решения дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов

5.5.1 Общие параметры к проектированию зданий дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов

5.5.1.1 Объемно-планировочное решение зданий дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов следует принимать с учетом следующих положений:

а) требований к функционально-типологической структуре вида учреждения и типа здания (с учетом очередности строительства);

б) конструктивного решения;

в) природно-климатических и строительных условий района;

г) условий конкретного участка при индивидуальном или экспериментальном строительстве;

д) архитектурно-художественной выразительности с учетом значимости объекта и его градостроительной роли.

5.5.1.2 В здании детской юношеской спортивной школы предусматривают зоны:

а) игровые;

б) общей физической подготовки;

в) специализированные по видам спорта для технической и тактической подготовки с группами обслуживающих помещений;

г) административно-хозяйственные и другие помещения в зависимости от профиля школы.

5.5.1.3 Каждое внешкольное учреждение необходимо размещать в самостоятельном здании или нескольких отдельных зданиях.

Объекты, размещаемые в многоквартирном жилом доме, должны иметь отдельный вход, не совмещенный с подъездом жилого дома.

5.5.1.4 Все помещения, кроме обслуживающих (помещение бассейна для испытания плавающих моделей, помещение для испытания моторов, кладовые, хозяйственные мастерские, помещения, обслуживающие плавательный бассейн и т.д.), должны располагаться в надземной части здания.

5.5.1.5 Ориентация кружковых помещений принимается согласно требованиям нормативно-технических документов к общественным зданиям.

5.5.1.6 При ориентации оконных проемов зальных помещений на юг и юго-запад необходимо предусматривать регулируемую солнцезащиту (согласно действующим нормам по инсоляции зданий и помещений).

5.5.1.7 Во всех кружковых помещениях, предназначенных для работы с детьми, а также в методических и административных помещениях должно быть предусмотрено естественное освещение в соответствии с СН РК 2.04-01.

5.5.1.8 На цокольном этаже не допускается размещать помещения для пребывания детей, а также учебные помещения.

5.5.2 Структура зданий, взаимосвязь функционально - планировочных групп помещений и связь их с участком

5.5.2.1 Функционально-типологическая структура учреждения должна обеспечивать группировку помещений в здании в функционально - планировочные группы в соответствии с принципами организации работы данного вида учреждения и типа здания.

5.5.2.2 Здание станций юных техников должно подразделяться на следующие функционально - планировочные группы помещений:

а) группа кружковых помещений объединяет группу помещений для младших школьников, конструкторов - рационализаторов, научных обществ детей (подростков), технических видов спорта;

б) организационно - массовый отдел;

в) административно - хозяйственная группа помещений;

г) блок гаражей.

5.5.2.3 Группу помещений для технических видов спорта следует совмещать с блоком гаражей и проектировать в виде здания отдельно стоящего или соединенного с основным зданием теплым переходом.

5.5.2.4 Комплекс зданий станции юных натуралистов должен подразделяться на следующие функционально - планировочные группы помещений:

а) блок учебных лабораторий;

б) блок помещений инструктивно - методической и организационно - массовой работы;

в) система павильонов на участке (теплицы, павильон животноводства, хозблок, профильный лагерь).

5.5.2.5 Планировочное решение строений зданий должно обеспечивать возможность как автономной, так и совместной эксплуатации функционально - планировочных групп помещений.

5.5.2.6 Планировочное и конструктивное решение здания должно обеспечивать необходимую звукоизоляцию для автономной эксплуатации зрительного зала, зала массовых мероприятий, игровых залов и остальных помещений массовой работы, а также объединение и совместное использование этих помещений в различных их сочетаниях.

5.5.3 Клубно-кружковые помещения

5.5.3.1 К кружковым помещениям необходимо предъявлять те же гигиенические требования, что и к учебным помещениям общеобразовательных школ.

5.5.3.2 Каждая группа помещений по направлению (профилю) и разновидности клубно-кружковой работы должна образовывать функционально - планировочную единицу, размещаемую в здании в возможно более тесной связи по горизонтали или по вертикали (в зависимости от функционально - технологической специфики каждого вида деятельности).

5.5.3.3 Круговые помещения одной функционально-планировочной группы помещений или родственные (по характеру работы) следует группировать вокруг общих помещений холлов - выставок.

5.5.3.4 Лаборантские (подсобные) должны располагаться смежно с соответствующими лабораториями и соединяться с ними дверями.

5.5.3.5 В мастерских (лабораториях) с тяжелым станочным оборудованием должны быть специальные полы, выдерживающие высокую нагрузку.

5.5.4 Помещения для массовой работы

5.5.4.1 Помещения для массово - методической работы включают зал массовых мероприятий, игротеку (зал настольных игр), музеи и выставки общественно-политические и историко-краеведческие, художественного и научно-технического творчества, подгруппу помещений зрительного зала с обслуживающими помещениями и кинолекционный зал.

5.5.4.2 Зрительный зал, сцену и помещения технического обслуживания сцены и зала следует проектировать с учетом требований соответствующих нормативных документов.

5.5.4.3 Объемно-пространственное решение зрительного зала должно обеспечивать нормативные условия видимости при всех видах мероприятий и быть благоприятным для акустики зала.

5.5.4.4 На планшете сцены необходимо предусматривать выходы.

5.5.4.5 Помещения, обслуживающие сцену, должны быть удобно связаны с круговыми помещениями для сценического искусства, используемыми в качестве артистических.

5.5.4.6 Помещения выставок и музеев должны образовывать функционально-планировочную подгруппу помещений, входящую в состав группы помещений массовой работы.

5.5.4.7 Кинолекционный зал следует группировать с помещениями выставки творчества, в котором могут устраиваться периодические выставки по тематике проводимых мероприятий.

Необходимо предусматривать связь кинолекционного зала не только с помещениями массово - методической работы, но и с клубно-круговыми.

5.5.4.8 Помещение актового зала следует проектировать по аналогии с помещением актового зала школьного здания.

5.5.4.9 В зрительном зале дворца школьников необходимо предусмотреть оборудование, позволяющее рассаживать дополнительное число детей.

5.5.4.10 При проектировании зрительного зала дворцов школьников по периметру стен и под потолком необходимо предусмотреть устройства для крепления декоративного и праздничного оформления, а также электророзетки для подключения игровых установок и аттракционов.

5.5.5 Помещения для физкультурно-спортивных занятий

5.5.5.1 Требования, предъявляемые к проектированию спортивного зала и бассейна во дворцах школьников, принимаются согласно СН РК 3.02-18 и соответствующих нормативных документов по проектированию спортивных сооружений.

5.5.5.2 Несущие и ограждающие конструкции спортивного зала должны обеспечивать возможность крепления к ним встроенного и переносного оборудования (конструкции для баскетбольных щитов, консоли для гимнастических колец, гимнастические перекладины, стойки для волейбола и др.).

5.5.5.3 Внутреннюю отделку следует проводить в соответствии с требованиями действующих нормативно-технических документов.

5.5.5.4 Расположение помещений группы спортзала и их взаимосвязь должны обеспечивать движение занимающихся в следующей последовательности: вестибюль с гардеробной верхней одежды - помещения для переодевания для мальчиков и девочек (с душевыми и санузлами) - спортивный зал.

5.5.5.5 Взаимное расположение сооружений и помещений бассейна должно обеспечивать движение занимающихся в следующей последовательности: вестибюль с гардеробной верхней одежды и регистратурой - помещение для переодевания - зал для подготовительных занятий - помещение для переодевания - душевая - проходной ножной душ - ванна, на обратном пути из ванны: душевая - помещение для переодевания.

5.5.6 Помещения административно-хозяйственного назначения и обслуживания

5.5.6.1 Состав и площади помещений административно-хозяйственного назначения принимаются в зависимости от вида учреждения и типа здания.

5.5.6.2 Помещения административно-хозяйственного назначения и обслуживания включают следующие группы помещений: административно-хозяйственные, входные и обслуживающие, технические.

5.5.6.3 В зданиях дворцов школьников санитарные узлы следует предусматривать отдельно - для обслуживания посетителей зрелищно-массовой группы помещений, посетителей клубно-кружковой и методической группы помещений и помещений физкультурно-спортивных занятий.

5.5.6.4 Не допускается размещать входы в санузлы и умывальные из лестничных клеток и непосредственно против входов в кружковые помещения.

5.5.6.5 В зданиях дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов в зависимости от вида учреждения и величины обслуживаемого контингента (типа здания) предусматривается буфет периодического использования (для обслуживания мероприятий массовых или методических) или буфет постоянно действующий (круглосуточный), рассчитанный на обслуживание постоянного контингента (административно-хозяйственного персонала, педагогов и воспитателей, части детей).

5.5.7 Помещения учреждений дворцов школьников, станций юных техников и юных натуралистов

5.5.7.1 Площадь каждой лаборатории (кружкового помещения) определяется видом деятельности, числом участников (рабочих мест), необходимым набором мебели, оборудования и функциональной организацией процесса.

5.5.7.2 Необходимо избегать узких и длинных помещений.

5.5.7.3 В помещениях музыкальных, хореографических отделений, студий и кабинетов звукозаписи должна быть обеспечена звукоизоляция.

5.5.7.4 Во всех помещениях, предназначенных для учебных занятий музыкой, необходимо предусматривать акустические тамбуры.

5.5.7.5 Для отделки помещений используют строительные материалы, имеющие документы, подтверждающие их качество и безопасность.

5.5.7.6 Полы в помещениях со станочным оборудованием должны отвечать следующим требованиям: высокая износостойкость (в том числе против металлической стружки), стойкость к воздействию масел и растворителей, ударная стойкость, легкость и простота уборки.

5.5.7.7 Покрытие полов в лабораториях физики и химии должно обеспечивать надежную ликвидацию последствий различных химических реакций и стойкость к химическим реагентам.

5.5.7.8 Все оборудование, являющееся источником пылевыведений, должно иметь местную механическую вытяжную вентиляцию при наличии общеобменной механической вентиляции.

5.5.7.9 Мастерские оснащают малошумным оборудованием, уровни шума и вибрации не должны превышать допустимых уровней в соответствии с установленными требованиями законодательства Республики Казахстан.

5.5.7.10 Для проведения теоретических занятий с туристско-краеведческим, эколого-биологическим направлением деятельности должны быть выделены учебные помещения, имеющие удобную связь с экспериментальными лабораториями и лаборантскими, лабораторией цветоводства и растениеводства, с теплицами через теплый переход.

5.5.7.11 При устройстве в здании оранжереи, зимнего сада, уголка живой природы необходимо обеспечивать температурный и влажностный режим, благоприятный для растений и животных, выделить помещения для теоретических занятий и прилегающие к ним подсобные помещения для хранения инвентаря, приготовления кормов для животных.

5.5.7.12 Во всех помещениях следует применять систему общего освещения.

5.6 Архитектурно-планировочные решения лагерей

5.6.1 Общие параметры к проектированию лагерей

5.6.1.1 Функционально - планировочную структуру лагеря необходимо определять с учетом условий размещения лагерей и существующих учреждений культурно - бытового обслуживания населения, уровня комфорта, соответствия профиля в период каникул, особенностей эксплуатации во внеканикулярный период.

5.6.1.2 В лагере с сокращенным составом помещений функционально-планировочная структура должна формироваться из следующих групп: проживания, приемно-вестибюльной и административно - хозяйственной.

5.6.1.3 Функционально-планировочная структура лагеря должна предусматривать возможность очередности строительства зданий, расширение лагеря на отведенной территории, в том числе его перепрофилирование в зависимости от изменения профиля работ старшеклассников, особенностей внеканикулярного использования помещений.

5.6.1.4 Функционально-планировочная структура лагеря должна обеспечивать тесную взаимосвязь между помещениями и площадками групп проживания, питания, культурно-массового назначения. При этом необходимо помещения приемно-вестибюльной группы размещать таким образом, чтобы они обеспечивали тесную взаимосвязь между основными группами помещений.

5.6.1.5 Объемно-планировочные решения лагеря следует принимать с учетом климатических условий региона строительства.

5.6.1.6 В группу помещений лагеря должны входить помещения - питания, жилые, медицинского, административно - хозяйственного назначения, а также спортивные площадки и сооружения культурно - массового назначения.

5.6.1.7 Не допускается помещения с шумо-вибрирующим оборудованием размещать смежно над и под спальными помещениями.

5.6.1.8 Спальные помещения должны быть изолированы от источников шума.

5.6.1.9 Спальные, культурно-массового назначения и административные помещения в стационарных оздоровительных организациях должны размещаться только в наземных этажах.

5.6.2 Помещения проживания

5.6.2.1 Группа помещений проживания должна включать:

- а) жилые комнаты;
- б) санитарные узлы;
- в) комнаты дневного пребывания (или веранды);
- г) жилые комнаты для педагогов с санитарными узлами;
- д) помещения бытового обслуживания общего назначения.

5.6.2.2 В круглогодичных лагерях (кроме лагерей в комплексе со школой) уровень комфортности помещений для проживания зависит от количества мест в комнате, площади, наличия соответствующего санитарно-технологического оборудования.

5.6.2.3 Помещения каждого отряда (группы) должны иметь самостоятельный выход на участок.

5.6.3 Помещения питания

5.6.3.1 Группа помещений питания должна иметь следующие подгруппы помещений: обеденный зал с раздаточной, служебно-бытовые и производственные помещения, помещения приема и хранения продуктов.

5.6.3.2 На генеральном плане пищеблок должен быть приближен к въезду в лагерь и занимать место, равноудаленное от жилых помещений, в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.6.3.3 Следует предусматривать последовательность технологических процессов, исключая встречные потоки сырой продукции, сырых полуфабрикатов и готовой продукции, использованной и чистой посуды, встречного движения посетителей и персонала путем объемно-планировочных и конструктивных решений.

5.6.3.4 Обеденные залы необходимо разделить на ряд малых зон для создания определенного комфорта для групп, отрядов и подразделений лагеря.

5.6.3.5 В помещениях питания предусматривается пищеблок, работающий на сырье или на полуфабрикатах.

5.6.4 Помещения культурно-массового назначения

5.6.4.1 Группа помещений культурно-массового назначения должна включать следующие подгруппы помещений: зрелищную, политико-массовую, клубно-производственную и спортивную, а также помещение трудового обучения.

5.6.4.2 В составе помещений проектируемых лагерей для старшеклассников обязательно должны быть универсальные залы для просмотра кино и видеофильмов, проведения сборов, вечеров, лекций и других массовых мероприятий.

5.6.4.3 Универсальный зал должен оснащаться амфитеатром, и загрузка зала должна осуществляться по пандусам.

5.6.4.4 Площадки политико-массового, культурно - массового и спортивного назначения следует проектировать с учетом возможности проведения отрядных мероприятий.

5.6.4.5 В состав помещений культурно - массового назначения должна входить библиотека с читальным залом и местом для проведения выставок, игротека со столами для игр, игровыми залами.

5.6.4.6 Все лагеря должны иметь открытую или крытую площадку с эстрадой для просмотра кино и видеофильмов, концертов, выступлений участников художественной самодеятельности, а также площадку массовых действий.

5.6.4.7 В состав клубно-производственной подгруппы должны входить универсальные мастерские для технического и художественного творчества с подсобными помещениями.

5.6.5 Помещения административно-хозяйственного назначения

5.6.5.1 Группа помещений административно-хозяйственного назначения должна включать следующие подгруппы помещений: административные, хозяйственные и бытовые.

5.6.5.2 Приемно-вестибюльная группа должна включать следующие подгруппы помещений: вестибюльную или медицинскую.

5.6.5.3 Помещение для хранения спецодежды необходимо объединить с помещением для сушки одежды и обуви и расположить его отдельно от всей группы спальных помещений.

5.6.5.4 В зоне административно-хозяйственного назначения размещаются инженерные сооружения, склады, мастерские, гараж, автостоянки индивидуального транспорта, жилые помещения для работников.

5.6.5.5 Зона административно-хозяйственного назначения должна размещаться с учетом розы ветров с подветренной стороны по отношению к основным зданиям, со стороны входа в производственные помещения пищеблока и иметь отдельный въезд.

5.6.5.6 В подвальных помещениях должны размещаться складские и подсобные помещения, вентиляционные камеры, подъемники-лифты и другие подсобные службы.

5.6.6 Медицинские помещения

5.6.6.1 В лагерях всех типов, кроме лагерей с сокращенным составом помещений, в составе медицинской подгруппы следует предусмотреть медицинский пункт.

5.6.6.2 Минимальный набор помещений медицинского пункта должен включать кабинет врача, процедурный кабинет, дополнительно предусматривается палата изолятора.

5.6.6.3 Палаты изолятора должны быть непроходными.

5.6.6.4 Для внутренней отделки медицинских помещений должны применяться материалы в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.6.7 Сооружения и площадки, специализированные по профилю лагеря

5.6.7.1 В лагерях всех типов необходимо предусматривать спортивные сооружения и площадки.

5.6.7.2 В составе спорткомплекса лагеря, независимо от вместимости, следует обязательно включать футбольное поле.

5.6.7.3 Количество площадок для спортивных игр (волейбол, баскетбол, бадминтон, настольный теннис) рассчитывается в зависимости от вместимости лагеря.

5.6.7.4 Спорткомплекс следует проектировать компактной группой, отделяя от жилых зданий зеленой защитной зоной.

5.6.7.5 При наличии вблизи лагеря водоемов необходимо обустроить их для обучения основам плавания и проведения игр на воде.

5.6.7.6 Оборудование строевой площадки должно включать твердое покрытие, разбивку поверхности с нанесением ярких меток, размещение наглядных пособий и средств наглядной агитации.

5.6.7.7 Участок оборонно-спортивного лагеря должен иметь ограждение с контрольно - пропускным пунктом при въезде.

5.6.7.8 При специализации «плавание» или «водное поло» следует обязательно проектировать искусственный сборный бассейн с подогревом воды от котельной пищеблока.

5.6.7.9 Профильные лагеря технического творчества должны иметь необходимые помещения для различных видов работ по техническому творчеству и кордром для испытания моделей с площадкой управления.

5.6.7.10 Лагеря, специализирующиеся по художественному творчеству, должны иметь клубный корпус со зрительным залом.

5.6.7.11 Состав специализированных зон лагерей творчества определяется внешкольными учреждениями, на базе которых организованы эти лагеря.

5.6.7.12 Для лагеря малой вместимости в состав культурного центра необходимо вводить блок универсального использования.

5.6.7.13 В лагерях большой вместимости необходимо применять специализированные блоки для занятий по профилю лагеря.

5.7 Инженерные сети и системы

5.7.1 Отопление и вентиляция

5.7.1.1 Учреждения следует оборудовать системами центрального отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха.

Отопление и вентиляцию зданий домов школьников, станций юных техников и юных натуралистов следует проектировать в соответствии с СН РК 4.02-01 и требованиями действующих нормативных документов.

5.7.1.2 Все помещения должны быть оборудованы системой вентиляции посредством системы воздухопроводов, форточек, откидных фрамуг, створок и других приспособлений в оконных переплетах и наружных стенах.

5.7.1.3 Для ограничения избыточного теплового воздействия инсоляции помещений учреждений в жаркое время года окна, имеющие южную, юго-западную и западную ориентации, должны быть обеспечены солнцезащитными устройствами или шторами.

5.7.1.4 Меры по ограничению избыточного теплового воздействия инсоляции не должны приводить к нарушению норм естественного освещения помещений.

5.7.1.5 Отдельные системы вытяжной вентиляции предусматривают в учебных помещениях, кабинетах (при отсутствии воздушного отопления), лабораториях, зрительных залах с артистическими, лекционных аудиториях, мастерских, спортивных залах, бассейнах, душевых, помещениях питания, медицинском пункте, киноаппаратной, санитарных узлах, помещениях для дезинфекции и обработки уборочного инвентаря.

5.7.1.6 Вытяжная вентиляция из палат медицинского изолятора должна осуществляться посредством индивидуальных раздельных воздушных каналов, исключающих перетекание воздуха по вертикали.

5.7.1.7 В оздоровительных организациях круглогодичного функционирования отопление должно предусматриваться во всех зданиях и сооружениях.

5.7.1.8 Концентрации вредных веществ в воздухе всех помещений учреждений не должны превышать предельно допустимые концентрации и ориентировочные безопасные уровни воздействия для атмосферного воздуха населенных мест.

5.7.2 Водоснабжение и водоотведение

5.7.2.1 Холодное и горячее водоснабжение, водоотведение и водостоки следует проектировать согласно требованиям СН РК 4.01-01 и действующих нормативно-технических документов.

5.7.2.2 При отсутствии централизованной системы водоснабжения следует оборудовать местные системы водоснабжения.

5.7.2.3 В системах оборотного водоснабжения следует использовать природные и сточные воды при соответствующей очистке и обработке.

5.7.2.4 В районах без централизованного водоотведения по согласованию с государственным органом в сфере санитарно-эпидемиологического благополучия населения оборудуют местную систему водоотведения с септиком.

5.7.2.5 При отсутствии системы внутреннего водоотведения устройство внутреннего водопровода в здании не допускается.

5.7.2.6 Не допускается устройство стояков и трубопроводов водоотведения в помещениях для хранения и обработки пищевых продуктов и приготовления пищи, помещениях медицинского назначения.

5.7.2.7 Системы водоотведения должны обеспечивать безопасное отведение сточных вод в объемах, соответствующих расчетному числу водопотребителей и установленных санитарно-технических приборов.

5.7.3 Искусственное освещение

5.7.3.1 Освещение учреждений массового отдыха детей и подростков следует проектировать в соответствии с требованиями СН РК 2.04-01 и действующих нормативно-технических документов.

5.7.3.2 Общее искусственное освещение должно предусматриваться во всех помещениях.

Для освещения отдельных функциональных зон и рабочих мест следует устанавливать местное освещение.

5.7.3.3 Для искусственного освещения необходимо использовать лампы одного типа.

5.7.3.4 Светильники следует располагать параллельно светонесущей стене.

5.7.3.5 В вестибюлях, коридорах, рекреациях, гимнастических и актовых залах, мастерских, на лестничных клетках необходимо оборудовать аварийное освещение.

5.7.4 Электроснабжение и слаботочные устройства

5.7.4.1 Электротехнические устройства учреждений следует проектировать в соответствии с СН РК 4.04-07 и требованиями действующих нормативно-технических документов.

5.7.4.2 Здание дворца школьников должно быть оборудовано системой технологической звукофикации, трансляции концертов и оповещения по служебным помещениям.

5.7.4.3 Электрощитовые помещения должны быть оборудованы:

а) пожарно-охранной сигнализацией с выводом сигнала в диспетчерскую службу;

б) электропитанием переменного тока с первой категорией надежности электроснабжения, с автоматическим включением резерва;

в) защитным заземлением.

5.7.4.4 Электропроводка должна быть выполнена скрыто.

5.7.4.5 На выходах из зрительных и актовых залов массовых мероприятий должны быть установлены световые указатели от сети аварийного освещения.

5.7.4.6 Для запитки аварийного освещения следует обязательно предусмотреть установку с аккумуляторными батареями.

5.7.4.7 Система оповещения и управления эвакуацией людей должна обеспечивать своевременное сообщение людям информации о возникновении пожара или других чрезвычайных ситуаций.

5.7.4.8 Время работы систем оповещения и управления эвакуацией должно быть не меньше времени эвакуации из объекта.

5.7.4.9* Система видеонаблюдения должна выполнять как охранные функции, так и давать информацию для оценки тревожной ситуации в управление службы по охране порядка по Требованиям к организации антитеррористической защиты объектов, уязвимых в террористическом отношении. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.08.2019 г. №121-НК, ред. правка).*

5.8 Требования по обеспечению доступности для маломобильных групп населения

5.8.1 Учреждения массового отдыха детей и подростков, рассчитанные на

одновременное пребывание детей с инвалидностью следует проектировать с учетом требований СН РК 3.06-01.

5.8.2 Планировочные решения, оборудование и благоустройство территории учреждений массового отдыха детей и подростков должны обеспечивать безопасное и беспрепятственное передвижение всех маломобильных групп посетителей, включая посетителей на креслах-колясках, и свободный доступ их ко всем сооружениям и площадкам.

5.8.3 При проектировании учреждений следует предусматривать специальные устройства для удобного доступа в помещения, свободного передвижения маломобильных групп населения. Необходимо исключить перепад уровней в помещениях на путях перемещения маломобильных групп.

5.8.4 При входах в здания необходимо проектировать наряду с лестницами пандусы, специальные двери, тамбуры и другие приспособления для маломобильных групп.

5.8.5 Для обеспечения безопасности путей движения для маломобильных посетителей все продольные уклоны на путях движения не должны превышать соответствующие параметры, разрешенные для пандусов.

5.9 Требования по охране окружающей среды

5.9.1 При размещении учреждений массового отдыха детей и подростков необходимо обеспечить выполнение природоохранных требований:

а) восстановление природной среды, экологической безопасности с учетом ближайших (отдаленных) экологических, экономических, иных последствий их эксплуатации;

б) приоритет сохранения благоприятной окружающей среды, биологического разнообразия;

в) соблюдение правовых экологических требований при выборе места строительства объекта;

г) выполнение санитарных правил и установление санитарно-защитных зон при размещении объектов.

5.9.2 Следует дополнительно предусматривать экологические требования, в частности:

а) обеспечение сохранения среды обитания и путей миграции животного мира, неприкосновенности защитных участков территорий и акваторий;

б) соблюдение нормативов качества атмосферного воздуха, учета фонового уровня, прогноза изменения его качества;

в) учет влияния объекта на состояние вод и природную среду, согласование места строительства объектов, охрана водного фонда, охрана окружающей среды, использование и охрана природных ресурсов с соответствующими органами;

г) согласование размещения и определения места строительства объекта, проведение экологической экспертизы проекта.

6 ТРЕБОВАНИЯ ПО ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЮ И РАЦИОНАЛЬНОМУ ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

6.1 Требования по сокращению энергопотребления

6.1.1 Проектирование учреждений массового отдыха детей и подростков в части сокращения энергопотребления должно выполняться в соответствии с действующими нормативными документами, требования которых направлены на эффективное использование энергетических ресурсов.

6.1.2 Учреждения массового отдыха детей и подростков необходимо проектировать с учетом увеличения теплозащитных свойств ограждающих конструкций при одновременном использовании современных инженерных энергосберегающих методов и технологий.

6.1.3 При проектировании следует применять современные технологии, позволяющие обеспечивать оптимальный уровень потребления энергии и рационального расхода имеющихся ресурсов.

6.1.4 Учреждения должны быть оснащены приборами учета тепловой энергии, холодной и горячей воды, электроэнергии, а также допускается установка оборудования, обеспечивающая выключение освещения при отсутствии людей в местах общего пользования.

6.1.5 При проектировании учреждений массового отдыха детей и подростков разрешается использовать возобновляемые источники энергии для освещения на территории.

6.2 Рациональное использование природных ресурсов

6.2.1 Для рационального использования природных ресурсов при проектировании учреждений массового отдыха детей и подростков следует обеспечить выполнение требований нормативно-технических документов Республики Казахстан в области природопользования.

6.2.2 При проектировании, строительстве и эксплуатации следует использовать технологии, обеспечивающие экономное расходование сырья, материалов и энергоносителей, вторичное использование ресурсов и утилизацию отходов.

6.2.3 При проектировании необходимо учитывать мероприятия по рациональному использованию водных ресурсов.

6.2.4 Все участки земли должны быть выровнены для предотвращения эрозии почвы и накопления застойных вод вблизи или внутри размещенных на них сооружений.

6.2.5 Ландшафтные планы следует предусматривать с учетом климатических условий, типа почвы, количества осадков, направления ветра и обслуживания растений.

УДК 7258.8.85

МКС 91.040.10

Ключевые слова: дворцы школьников, станция юных техников, станция юных натуралистов, клубно-кружковые помещения, помещения для массовой работы, помещения для физкультурно-спортивных занятий.

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨНЕРКӘСІП ЖӘНЕ ҚҰРЫЛЫС МИНИСТРЛІГІ
ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ
КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.02-16-2014*

БАЛАЛАР МЕН ЖАСӨСПІРІМДЕРДІҢ ЖАППАЙ ДЕМАЛУ МЕКЕМЕЛЕРІ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ПРОМЫШЛЕННОСТИ И СТРОИТЕЛЬСТВА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.02-16-2014*

УЧРЕЖДЕНИЯ МАССОВОГО ОТДЫХА ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная